

Cyfarfod

BWRDD PENSIWN

Dyddiad ac Amser

2.00 y.h., DYDD LLUN, 6ED RHAGFYR, 2021

Lleoliad

Cyfarfod Rhithiol

Pwynt Cyswllt

Lowri Haf Evans

01286 679878

lowrihafevans@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd Dydd Gwener, 26 Tachwedd 2021)

BWRDD PENSIWN

AELODAETH

CYNRYCHOLWYR CYFLOGWR

Huw Trainor (Heddlu Gogledd Cymru)

Cyng Aled Lloyd Evans (Cyngor Gwynedd)

Sioned Parry (Cyngor Bwrdeistrefol Conwy)

CYNRYCHOLWYR AELODAU

Hywel Eifion Jones (wedi ymddeol – Cyngor Mon gynt)

Osian Richards (Cyngor Gwynedd)

Sharon Warnes (wedi ymddeol - Cyngor Gwynedd gynt)

R H A G L E N

1. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol

3. MATERION BRYS

Nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

4. COFNODION

5 - 10

Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid derbyn cofnodion cyfarfod o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd 12 Gorffennaf 2021 fel rhai cywir

5. COFNODION PWYLLGOR PENSIYNAU

11 - 17

Cyflwyno, er gwybodaeth, gofnodion y Pwyllgor Pensiynau a gynhaliwyd 21 Hydref 2021 a 17 Tachwedd 2021

6. CYFRIFON TERFYNOL CRONFA BENSIWN GWYNEDD AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2021 AC ARCHWILIAD PERTHNASOL

18 - 80

Cyflwyno –

- Datganiad o'r Cyfrifon ôl-Archwiliad;
- Adroddiad 'ISA260' Archwilio Cymru;
- Llythyr Cynrychiolaeth

I ystyried yr adroddiad

7. DIWEDDARIAD PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU

81 - 84

I ystyried yr adroddiad

8. PERFFORMIAD BUDDSODDI'R GRONFA BENSIWN HYD AT 30 MEDI 2021

85 - 89

I hysbysu aelodau'r bwrdd o berfformiad buddsoddiadau'r Gronfa Bensiwn

BWRDD PENSIWN 12-07-21

Yn bresennol: Osian Richards - Cadeirydd (Cynrychiolydd Aelodau), Cyng. Aled Evans (Cynrychiolydd Cyflogwr), H. Eifion Jones (Cynrychiolydd Aelodau), Sioned Parry (Cynrychiolydd Cyflogwr), Huw Trainor (Cynrychiolydd Cyflogwr) a Sharon Warnes (Cynrychiolydd Aelodau).

Swyddogion: Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid), Delyth Jones Thomas (Rheolwr Buddsoddi), Meirion Jones (Rheolwr Pensiynau) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth)

Eraill a wahoddwyd

Cynghorydd Peredur Jenkins – Cadeirydd Pwyllgor Pensiynau
Huw Ynry - Pennaeth Cynorthwyol Cyllid - Technoleg Gwybodaeth

1. ETHOL CADEIRYDD

Penderfynwyd ethol y Cynghorydd Aled Evans yn Gadeirydd y Bwrdd ar gyfer 2021-22

Diolchwyd i Mr Osian Richards am ei waith fel Cadeirydd y Bwrdd dros y ddwy flynedd diwethaf ac er y cyfnod covid ei fod wedi gwneud y gwaith mewn modd ymroddgar a chydwybodol.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

Penderfynwyd ethol Mr Eifion Jones yn Is-Gadeirydd y Bwrdd ar gyfer 2021-22

3. YMDDIHEURIADAU

Dim i'w nodi

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Dim i'w nodi

5. MATERION BRYD

Dim i'w nodi

6. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod blaenorol y pwyllgor hwn a gynhaliwyd 19 Ebrill 2021 fel rhai cywir.

7. MATERION YN CODI O'R PWYLLGOR PENSIYNAU (24-06-21)

Cyfeiriodd y Cynghorydd Peredur Jenkins (Cadeirydd y Pwyllgor) at eitem a drafodwyd yn y Pwyllgor (a oedd hefyd wedi ei gynnwys ar raglen y Bwrdd). Mynegodd bod diddordeb cyhoeddus wedi codi ar y mater 'buddsoddi cyfrifol' gyda

chwestiynau gan etholwyr Môn, Conwy a Gwynedd wedi eu cyflwyno i'r Pwyllgor. Gwahoddwyd yr etholwyr i'r Pwyllgor a rhoddwyd ymateb llawn i'r cwestiynau. Ers y Pwyllgor, nodwyd nad oedd ymateb uniongyrchol wedi ei dderbyn gan yr etholwyr (aelodau o grwp Divest Gwynedd) ond nodwyd eu bod yn cynnal protest fel ymateb i'r ymatebion a gawsant. Nodwyd bod Swyddogion ar ran y Pwyllgor Pensiynau wedi darparu datganiad fel ymateb pellach a'r Pwyllgor yn awyddus i'r Bwrdd drafod yr eitem a chefnogi'r datganiad.

8. CYFRIFON DRAFFT CRONFA BENSIWN GWYNEDD AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2021

Cyflwynwyd, er gwybodaeth adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn darparu manylion gweithgareddau ariannol y Gronfa Bensiwn yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben Mawrth 31ain 2021. Fel y Swyddog Cyllidol Cyfrifol, nododd y Pennaeth Cyllid ei fod eisoes wedi ardystio'r cyfrifon drafft a bod y cyfrifon bellach yn destun archwiliad sy'n cael ei weithredu gan Archwilio Cymru

Adroddwyd bod y cyfrifon yn dilyn ffurf statudol CIPFA gyda'r canllawiau yn dehongli beth sy'n cael ei gyflwyno yn y cyfrifon. Atgoffwyd yr Aelodau bod cyfrifon y llynedd, wedi eu harwyddo gyda pharagraff 'emphasis of matter' oherwydd yr ansicrwydd gyda phrisiadau eiddo. Amlygwyd bod y pedwar Rheolwr Eiddo wedi datgan nad oes ansicrwydd eleni. Tynnwyd sylw at Gyfrif y Gronfa gan nodi blwyddyn arferol i gyfraniadau a buddion heb newid sylweddol. Er hynny, adroddwyd newid sylweddol mewn costau rheoli a chyfeiriwyd at nodyn 12a oedd yn egluro mai cynnydd yn ffioedd perfformiad Ecwiti Preifat (Partners) oedd yn gyfrifol am y cynnydd gyda pherfformiad cryf mewn 3 cronfa yn benodol. (Derbyniwyd eglurhad llawn gan y Rheolwyr pan heriwyd eu ffioedd).

Yng nghyd-destun datganiad asedau net, tynnwyd sylw at y newid yn yr asedau buddsoddi (Nodyn 14a) sydd bellach wedi cyrraedd £2.5 biliwn gyda chynnydd sylweddol ym Mhartneriaeth Pensiwn Cymru wedi i gyfran o Fidelity ac Insight drosgrlwyddo i'r cronfeydd incwm sefydlog yn ystod y flwyddyn.

Diolchwyd am fanylder yr adroddiad.

Derbyniwyd bod y cynnydd mewn costau wedi eu cyfiawnhau ac mai perfformiad da oedd sail y cynnydd, ond gofynnwyd, beth fyddai yn digwydd petai'r perfformiad yn lleihau? Mewn ymateb nodwyd, ar wahân i berfformiad da, bod crisialu dychweliadau hefyd yn ystyriaeth bwysig a bod gofyn i reolwyr asedau ystyried yr elfen dychweliadau wrth fuddsoddi.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â gosod terfyn ar gyfnodau buddsoddi, nodwyd bod addasu cyfnod buddsoddi 'listed assets' yn bosib, ond os nad ydynt wedi eu cofrestru / rhestru yna byddai ystyried gwerthu yn annoeth. Nodwyd bod dyfalbarhau gyda Grŵp Partners yn dderbyniol.

DERBYNIWYD y wybodaeth.

9. BUDDSODDI CYFRIFOL

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn diweddarau'r Aelodau o ddiwygiadau i ddatganiad Buddsoddi Cyfrifol y Gronfa. Eglurwyd, ers cyflwyno Datganiad Buddsoddi Cyfrifol ym mis Chwefror 2021, oedd yn darparu safbwynt y Gronfa o ddad-fuddsoddi o danwydd ffosil, bod y sefyllfa yn newid yn ddyddiol ac felly'r datganiad yn debygol o gael ei ddiweddarau a'i gyflwyno yn aml i'r Pwyllgor a'r Bwrdd Pensiwn i'w gymeradwyo.

Diolchwyd am yr adroddiad. Ystyriwyd bod yr addasiadau yn gam pwysig i'r cyfeiriad cywir.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn ag awgrym gan Hymans y gall Cronfa Gwynedd osod eu targedau eu hunain, nododd y Pennaeth Cyllid bod rhai Cronfeydd yn gosod targedau eu hunain ond heb ystyried sut i'w cyrraedd. Amlygodd bod Cronfa Gwynedd wedi gwneud y penderfyniad o wir weithredu yn hytrach na gosod targed ac nad yw peidio cael targed yn golygu dim cynnydd. O ganlyniad, ystyriwyd bod cyfle i ymgyrchwyr ddylanwadu drwy weithredu yn gyfrifol yn hytrach na gosod addewidion gwag. Mewn ymateb i gwestiwn ategol am safbwynt Partneriaeth Pensiwn Cymru, nodwyd bod yr wyth awdurdod o fewn y gronfa o blaid buddsoddi cyfrifol, ond bod pob Cronfa yn gosod cyfeiriad a chyfnod amser / targed unigol.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol nodwyd y sylwadau canlynol gan aelodau:

- Bod cyfleoedd parhaus i'r Gronfa e.e., isadeiledd carbon
- Gall ymgysylltu a thrafod egwyddorion yn agored gyda chwmnïau arwain at wella sefyllfaoedd i'r dyfodol
- Dylid manteisio ar ymdrechion Rheolwyr Buddsoddi - e.e., egwyddor o blannu coed yn rhywbeth sydd yn cael ei drafod
- Awgrym i bob Cronfa sefydlu Grŵp Tasg fyddai'n adrodd a'r gymariaethau

PENDERFYNWYD:

Cymeradwyo'r datganiad

Cadeirydd y Bwrdd, Y Cyngorydd Aled Evans i lofnodi'r datganiad

10. PERFFORMIAD BUDDSODDI'R GRONFA BENSIWN 2020-21

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn hysbysu'r Aelodau o'r gwaith monitro chwarterol (a blyneddol) sydd yn cael ei wneud gan y Panel Buddsoddi ar berfformiad buddsoddiadau'r Gronfa Bensiwn. Adroddwyd bod Cronfa Bensiwn Gwynedd mewn sefyllfa gymharol iach gyda gwerth y gronfa wedi cynyddu yn raddol ers 2011, ond gyda chwymp ar 31 Mawrth 2020 oherwydd effaith pandemig Covid19.

Gwelwyd dychweliadau positif iawn ar fuddsoddiadau ecwiti gyda'r marchnadoedd yn bownsio nôl wedi cwmp chwarter olaf 2019/20 ynghyd a pherfformiad cryf iawn gan gronfeydd Partneriaeth Pensiwn Cymru. Yng nghyd-destun perfformiad Rheolwyr Buddsoddi Eiddo nodwyd bod dychweliadau eiddo wedi bod yn bositif gydag adferiad yn y gwerthoedd cyfalaf yn adlewyrchu hyder cynyddol buddsoddwyr. Er hynny amlygwyd nad oedd y stryd fawr wedi perfformio cystal oherwydd bod ansicrwydd yn parhau gyda dyfodol siopau a swyddfeydd.

Diolchwyd am yr adroddiad a canmolwyd y ffigyrau

Nododd Cadeirydd y Pwyllgor Pensiynau bod Partneriaeth Pensiwn Cymru yn Uned gref Gymreig, gyda'r Cyngorau yn cydweithio yn dda ymysg ei gilydd. Ategodd bod y perfformiad yn adlewyrchu dychweliadau o fod a dewis ehangach o opsiynau posib.

Ategodd y Pennaeth Cyllid bod y sefyllfa yn un iach a bod y flwyddyn, o ystyried pandemig covid 19, wedi bod yn un llwyddiannus.

PENDERFYNWYD derbyn y wybodaeth

11. ADRODDIAD CADEIRYDD Y BWRDD PENSIWN AR GYFER ADRODDIAD BLYNYDDOL Y GRONFA

Cyflwynwyd adroddiad Cadeirydd y Bwrdd Pensiynau am 2020/21 yn dilyn derbyn sylwadau gan yr Aelodau yn y cyfarfod diwethaf. Atgoffwyd yr Aelodau ei bod yn ofynnol i Gadeirydd y Bwrdd Pensiwn gyflwyno adroddiad blynyddol fel rhan o adroddiad blynyddol y Gronfa Pensiwn ac fel rhan o gyfarfod blynyddol y Gronfa. Nodwyd bod angen cyflwyno fersiwn terfynol o'r adroddiad erbyn 31/07/21.

Eglurwyd bod gosodiad yr adroddiad yn gyfatebol i adroddiad 2019/20 ac yn cynnig datganiadau ffeithiol oedd yn adlewyrchu'r pynciau a drafodwyd.

Diolchwyd am yr adroddiad

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r adroddiad

12. DATGANIAD POLISI LLYWODRAETHU

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Pensiynau yn amlygu'r gofyn i'r Gronfa gyhoeddi Datganiad Llywodraethu a Chydymffurfio o dan Reoliad 55 Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'i diwygiwyd) gan adolygu'r datganiad hwnnw yn barhaus. Bwriad y datganiad yw nodi Strwythur Llywodraethu'r Gronfa, y cynllun dirprwyo, a'r cylch gorchwyl ar gyfer ei Chyrrff Llywodraethol, y Pwyllgor Pensiynau a'r Bwrdd Pensiynau Lleol.

Amlygwyd bod y datganiad cyfredol mewn grym ers 2008 ac wrth baratoi ar gyfer Prosiect Llywodraethu Da Bwrdd Cynghori'r Cynllun a ddaw i rym Ebrill 2022, nodwyd bod y gwasanaeth wedi bod yn adolygu a diweddarau'r datganiad. Eglurwyd bod y prif newidiadau yn cynnwys darparu mwy o wybodaeth am gyfrifoldebau staff y gronfa bensiwn ynghyd a chyflwyno rhan newydd i'r polisi mewn perthynas â rôl a chyfrifoldebau'r Bwrdd Pensiwn.

Diolchwyd am yr adroddiad a chytunwyd bod angen cydymffurfio gyda'r Rheoliadau ac adrodd ar y sefyllfa bresennol.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn ag os oedd bwriad agor y Pwyllgor i gynrychiolaeth o aelodau'r Cynllun (er derbyn bod cyfle i bawb gael mynychu cyfarfod blynyddol y Gronfa nid yw'n fforwm addas ar gyfer gofyn cwestiynau), nododd y Pennaeth Cyllid wrth sefydlu'r Bwrdd Pensiwn bod bwriad sefydlu fforwm agored, iach a thryloyw drwy wahodd aelodau o'r Bwrdd fel sylwedyddion i'r Pwyllgor Pensiynau a Chadeirydd y Pwyllgor Pensiynau i'r Bwrdd. Ategwyd bod Partneriaeth Pensiwn Cymru wedi ystyried y sefyllfa ac adroddwyd bod modd ail ymweld ar strwythur ar drothwy Etholiad 2022 ynghyd a chyflwyno rheoliadau newydd tebygol.

PENDERFYNWYD derbyn y wybodaeth

13. DIOGELWCH SEIBR

Croesawyd Huw Ynyr - Pennaeth Cynorthwyol Technoleg Gwybodaeth i'r cyfarfod

Cyflwynwyd, er gwybodaeth, adroddiad blaen gan y Rheolwr Pensiynau mewn ymateb i gais gan yr Aelodau am ddiweddariad o wytnwch diogelwch y Cyngor. Eglurwyd, gan mai Cyngor Gwynedd yw awdurdod gweinyddol Cronfa Bensiwn Gwynedd mai'r Adran Technoleg Gwybodaeth y Cyngor sydd yn amlwg yn gofalu a chynorthwyo gyda'r elfen technoleg gwybodaeth. Amlygwyd bod y Cyngor yn cymryd diogelwch seibr o ddifrif a chyfeiriwyd at adroddiad a baratowyd gan Bennaeth Cyllid

Cynorthwyol - Technoleg Gwybodaeth (ar gyfer y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu) yn manylu ar y ddarpariaeth sydd mewn lle i liniaru'r risg o ymosodiad seibr.

Trafodwyd y camau hynny sydd yn eu lle i geisio atal ymosodiad seibr ynghyd a'r rhai sydd yn ymateb yn effeithiol i'r risgiau hynny. Cyfeiriwyd at achosion lleol diweddar oedd yn tystiolaethu bod ymosodiadau seibr yn fygythiad realistig ac felly'n herio'r Gwasanaeth Technoleg Gwybodaeth i sicrhau gwytnwch eu hamddiffynfeydd a'u gallu i adfer eu hunain o sefyllfa fregus petai'r amddiffynfeydd hynny yn methu.

Ategwyd bod drwg weithredwyr yn addasu eu dulliau o ymosodiadau seibr yn rheolaidd ac felly'r Cyngor yn adolygu eu mesurau yn gyson gyda chefnogaeth trydydd parti. Nodwyd bod y Cyngor, yn bresennol, mewn lle da, ond bod elfen o risg yn bodoli bob amser.

Diolchwyd am yr adroddiad

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â chynnydd mewn cyfarfodydd rhithiol a sut mae'r adran TG yn sicrhau bod mynychwyr allanol i'r cyfarfodydd 'yn saff', nodwyd bod sawl cymal mewn rhwydwaith yn rhoi gwarchodaeth DMZ (demilitarized zone) sy'n galluogi i sefydliadau amddiffyn eu rhwydweithiau mewnol.

Mewn ymateb i gwestiwn os oes bodolaeth cynllun adfer trychineb, nodwyd bod cynllun yn bodoli a bod y Cyngor hefyd yn rhan o'r Ymddiriedaeth Seibr Hanfodol (Cyber Essentials Trust) sy'n eu cynorthwyo i warchod y sefydliad rhag ymosodiad seibr. Ategwyd bod profion treiddiad (penetration tests) hefyd yn cael eu cynnal yn rheolaidd.

Mewn ymateb i gwestiwn os oedd cyllideb ddigonol i amddiffyn rhag ymosodiadau ac a oedd modd gwneud mwy i wella'r sefyllfa, nododd y Pennaeth Cynorthwyol bod cadw ar ben y sefyllfa yn waith llafurus ond bod rhaid cymryd y sefyllfa o ddifrif. Petai buddsoddiad annigonol yn y maes, byddai' mater yn cael ei amlygu fel risg ac felly'n arwain at gynnal trafodaethau i ganfod penderfyniad o fuddsoddi ymhellach.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol nodwyd y sylwadau canlynol gan aelodau:

- Pwysig cadw llygad ar sefyllfa sy'n ddibynol ar arbenigedd yn y maes
- Risg debygol fyddai colli arbenigedd
- Angen sicrhau bod pobl allweddol yn aros yng Ngwynedd

Penderfynwyd:

Derbyn y wybodaeth

Diolch i'r Adran Technoleg Gwybodaeth am eu cefnogaeth

14. ARSYLWI CYFARFODYDD PWYLLGORAU PENSIWN 2021-22

21-10-21 Sioned Parry

17-01-22 Eifion Jones

24-03-22 Osian Richards

Dechreuodd y cyfarfod am 2:00pm a daeth i ben am 4:00pm

Eitem 5

PWYLLGOR PENSIYNAU 17-11-21

Presenoldeb:

Cynghorwyr: Stephen Churchman (Is-gadeirydd), John Brynmor Hughes, Aled Wyn Jones ac Ioan Thomas

Swyddogion:

Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid), Delyth Jones-Thomas (Rheolwr Buddsoddi), Meirion Jones (Rheolwr Pensiynau) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth)

Eraill a wahoddwyd:

Cynghorydd Aled Evans (Cadeirydd Bwrdd Pensiwn – arsylwi)
Yvonne Thomas (Archwilio Cymru)
Garmon Williams (Archwilio Cymru)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorwyr Goronwy Edwards (Cyngor Sir Bwrdeistrefol Conwy), Simon Glyn, Peredur Jenkins, John Pughe Roberts a Robin Williams (Cyngor Sir Ynys Môn)

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Dim i'w nodi

3. MATERION BRYD

Amlygwyd bod cwestiwn wedi ei dderbyn gan aelod o'r cyhoedd oedd yn bresennol yn y cyfarfod. Nodwyd nad oedd eitem bwrpasol wedi ei raglennu ar gyfer trafod buddsoddi cyfrifol ond bod Adroddiad Blynyddol Cronfa Bensiwn 2020/21, fydd yn cael ei drafod yng Nghyfarfod Blynyddol y Gronfa Bensiwn 25-11-21 yn crybwyll materion buddsoddi cyfrifol. Nodwyd y byddai modd gwahodd yr unigolyn i'r cyfarfod blynyddol.

4. COFNODION

Bu i'r Cadeirydd dderbyn cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 14 Hydref 2021 fel rhai cywir.

5. CYFRIFON TERFYNOL CRONFA BENSIWN GWYNEDD AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2021 AC ARCHWILIAD PERTHNASOL

Croesawyd Yvonne Thomas a Garmon Williams o Archwilio Cymru i'r cyfarfod.

Cyflwynwyd adroddiad ynghyd a Datganiad o Gyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd 2020/21 (ôl archwiliad), gan y Pennaeth Cyllid yn darparu manylion gweithgareddau ariannol y Gronfa Bensiwn yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben Mawrth 31ain 2021. Atgoffwyd yr Aelodau bod drafft o'r cyfrifon wedi eu cyflwyno i gyfarfod 24ain Mehefin 2021 ac nad oedd newidiadau arwyddocaol yn dilyn archwiliad gan Archwilio Cymru

Gwahoddwyd Yvonne Thomas (Archwilio Cymru) i gyflwyno adroddiad 'ISA260'. Adroddwyd bod yr archwilyr yn bwriadu cyhoeddi barn archwilio ddiamod ar gyfrifon eleni, unwaith y byddai'r Llythyr Cynrychiolaeth wedi ei arwyddo. Eglurwyd na all archwilyr fyth roi sicrwydd cyflawn bod cyfrifon wedi'u datgan yn gywir ond yn hytrach yn gweithio i lefel o 'berthnasedd'. Pennwyd lefel perthnasedd o £25.3 miliwn ar gyfer archwiliad eleni i geisio adnabod a chywiro camddatganiadau a all arwain fel arall at gamarwain rhywun sy'n defnyddio'r cyfrifon.

Tynnwyd sylw at y penawdau isod:

- Effeithiau Covid-19 ar archwiliad eleni
- Nad oedd camddatganiadau wedi eu canfod yn y cyfrifon nas cywirwyd
- Er rhai gwallau yn y datganiad ariannol drafft bod y rhain bellach wedi eu cywiro
- Bod y wybodaeth a gyflwynwyd o ansawdd uchel ac yn bositif iawn

Diolchwyd i'r Archwilyr am eu cydweithrediad a'u gwaith trylwyr. Gwerthfawrogwyd ymroddiad a chywirdeb y gwaith a diolchwyd i'r Rheolwr Buddsoddi a'r tîm am baratoi'r cyfrifon.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol nodwyd y sylw canlynol:

- Bod yr adroddiad yn un calonogol a phositif – yn rhoi hyder bod pethau yn dda

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â Chyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (AVC - Nodyn 3) ar rhesymeg dros fuddsoddi asedau'r cynllun yma ar wahân i asedau'r Gronfa Bensiwn, nodwyd bod allanol i'r elfen yma yn fater cyffredinol ac mai dewis aelodau'r gronfa yw'r cyfraniadau. Er hynny, adroddwyd bod y nifer aelodau sydd yn ymaelodi gyda AVC yn cynyddu a'r gwaith cynghori yn drwm. O ganlyniad, bydd cais am gyllideb i ariannu swydd i gefnogi'r elfen yma yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor yn 2022.

PENDERFYNWYD:

Derbyn yr adroddiad

Cymeradwyo

- **Datganiad o'r Cyfrifon 2020/21 (ôl-archwiliad)**
- **Adroddiad 'ISA260' gan Archwilio Cymru ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd**
- **Cadeirydd y Pwyllgor (17-11-21) ynghyd a'r Pennaeth Cyllid i ardystio'r Llythyr Cynrychiolaeth yn electroneg**

6. ADOLYGU AMCANION YMGYNGHORWYR BUDDSODDI

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn adrodd ar y cynnydd yn erbyn yr amcanion cyfredol ynghyd a chais i'r Pwyllgor adolygu a chymeradwyo'r amcanion ar gyfer 2022. Adroddwyd, yn dilyn adolygiad o'r marchnadoedd ymgynghori buddsoddi a rheoli ymddiriedol bu i'r Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd nodi'r angen i Ymddiriedolwyr Cronfeydd Pensiwn osod amcanion i'w ymgynghorwyr buddsoddi gan nodi yn glir yr hyn ddisgwyli'r ganddynt.

Cyfeiriwyd at yr amcanion cyfredol ynghyd a'r cynnydd a wnaed yn erbyn yr amcanion hynny yn ystod 2020/21. Tynnwyd sylw at amcan newydd a ychwanegwyd ar gyfer 2022 mewn ymateb i gynnydd mewn diddordeb byd-eang yn y maes - Datblygu dealltwriaeth y Pwyllgor am risg hinsawdd a Meini Prawf Amgylcheddol, Cymdeithasol a Llywodraethiant (ESG - Environmental, Social, and Governance (ESG) Criteria). Nod yr amcan yw sicrhau bod yr ymgynghorwyr buddsoddi yn adeiladu dealltwriaeth y Pwyllgor ar ystyriaethau ESG a risg hinsawdd, gan gefnogi gweithredu gofynion llywodraethu'r Tasglu ar Ddatgeliadau Ariannol sy'n Gysylltiedig â'r Hinsawdd (Task Force on Climate-related Financial Disclosures - TCFD) a helpu'r Pwyllgor i ddeall a rheoli risgiau yn gysylltiedig â'r hinsawdd o fewn y strategaeth. Cafwyd hyfforddiant yn Hydref 2021 a bydd hyfforddiant pellach yn cael ei drefnu fel bo'r angen.

Adroddwyd bod Hymans yn cyflawni gwaith da, yn darparu adroddiadau chwarterol, adroddiadau cynhwysfawr ar gyfer y paneli buddsoddi, yn cynnig cyngor ymarferol, ymatebion a gohebiaeth amserol ac yn perfformio yn unol â'r amcanion. Eglurwyd bod gan Hymans gyfrifoldebau i'r Gronfa fel cyngorwyr ac fel actiwari a'u bod wedi sicrhau canlyniadau a dychweliadau allweddol dros y blynyddoedd. Nodwyd bod y drefn yn sicrhau bod y bartneriaeth rhwng Hymans ar Gronfa yn un dryloyw.

Ategodd yr Is-gadeirydd bod y cwmni yn darparu gwasanaeth da ac yn cyfarch yr amcanion sydd yn cael eu gosod gan y Pwyllgor.

Diolchwyd am yr adroddiad.

PENDERFYNWYD

- **Derbyn y wybodaeth gan nodi'r cynnydd**
- **Cymeradwyo amcanion yr ymgynghorwyr buddsoddi am y cyfnod nesaf - Cadeirydd y Pwyllgor i arwyddo'r datganiad cydymffurfio cyn 7fed o Ionawr 2022**
- **Ystyried blaen raglen ffurfiol o eitemau'r Pwyllgor Pensiynau ar gyfer y flwyddyn**

7. RHEOLAETH TRYSORLYS 2021-22 ADOLYGIAD CANOL BLWYDDYN

Cyflwynwyd, er gwybodaeth adroddiad yn amlygu gwir weithgarwch Rheolaeth Trysorlys y Cyngor yn ystod y flwyddyn ariannol gyfredol. Amlygwyd, yn ystod y chwe mis rhwng y 1af o Ebrill a 30 Medi 2021 bod gweithgarwch benthyca'r Cyngor wedi aros o fewn cyfyngiadau a osodwyd yn wreiddiol ac nad oedd unrhyw fanciau lle'r oedd y Cyngor wedi adnau arian wedi methu ad-dalu. Ategwyd yr amcangyfrifir bod incwm buddsoddi'r Cyngor yn uwch na'r incwm disgwylidiedig yng nghyllideb 2021/ 22.

Penderfynwyd yn y Pwyllgor Pensiynau, 25 Mawrth 2021 i ganiatáu i gronfeydd dros ben y Gronfa Bensiwn gael eu cyfuno a'u cyd-fuddsoddi â llif arian cyffredinol y Cyngor ar gyfer y flwyddyn ariannol 2021/22.

Eglurwyd bod rhaglen lwyddiannus i gyflwyno brechiadau yn bositif o ran credyd yn gyffredinol i'r sector gwasanaethau ariannol, ac o ganlyniad i'r rhagolwg economaidd gwell bod rhai sefydliadau wedi gallu lleihau'r darpariaethau ar gyfer benthychiadau gwael. Adroddwyd bod y cyfnod wedi bod yn un heriol, ond gyda'r cyfyngiadau yn llacio gwelwyd mwy o weithgaredd yn ail chwarter y flwyddyn. Nodwyd hefyd bod Arlingclose wedi estyn uchafswm cyfnod rhai buddsoddiadau i 100 diwrnod.

Eglurwyd bod £10m o fuddsoddiadau'r Cyngor mewn cronfeydd eiddo ac ecwiti cyfun strategol sydd yn cael eu rheoli yn allanol lle mae diogelwch a hylifedd tymor byr yn llai o ystyriaeth. Er bod y gwerth cyfalaf cyfun o £9.243m yn llai na'r buddsoddiad cychwynnol o £10m, gwnaed y buddsoddiadau gan wybod y byddai gwerthoedd cyfalaf yn ansefydlog ar fisoedd, chwarteri a hyd yn oed blynedd; ond gyda'r hyder y bydd cyfanswm yr enillion dros gyfnod o dair i bum mlynedd yn uwch na chyfraddau llog arian parod. O ganlyniad gwiredir yr amcanion drwy sefydlogrwydd prisiau tymor canolog.

Cyfeiriwyd at ddefnydd Swyddfa Rheoli Dyledion fel cerbyd buddsoddi sydd yn talu ychydig mwy nag eraill ac yn hyblyg, hawdd a diogel i'w ddefnyddio. Er bod y cyfraddau yn isel a'r rhagolygon yn wan ac ansefydlog, adroddwyd bod y Cyngor yn buddsoddi cymaint ag y gallent o fewn cyfnod heriol; yn parhau i wneud eu gorau i geisio enillion drwy wasgaru risg, ond hefyd yn gweithredu yn ofalus yn unol â chynghor Arlingclose.

Cadarnhawyd bod gweithgareddau rheoli trysorlys a gynhaliwyd yn ystod y cyfnod yn cydymffurfio'n llawn gyda Chod Ymarfer CIPFA a Strategaeth Rheoli Trysorlys ac yng nghyd-destun hyfforddiant buddsoddi bod swyddogion, yn ystod y cyfnod, wedi mynychu hyfforddiant buddsoddi gydag Arlingclose a CIPFA sy'n berthnasol i'w swyddi.

Amlygwyd bod Arlingclose yn disgwyl i'r Gyfradd Banc gynyddu yn Ch2 2022 a hyn oherwydd dymuniad Banc Lloegr i symud o lefelau argyfwng gymaint ag ofn pwysau chwyddiant. Mae buddsoddwyr wedi cynnwys sawl cynnydd yn y Gyfradd Banc i 1% erbyn 2024 yn eu prisiau. Er bod Arlingclose yn credu y bydd y Gyfradd Banc yn codi, ni fydd mor uchel â disgwyliadau'r marchnadoedd.

Adroddwyd bod £25m o arian parod y Gronfa Bensiwn wedi ei fuddsoddi yng Nghronfa Incwm Sefydlog Partneriaeth Pensiwn Cymru yn Hydref 2021 sydd yn lleihau lefel arian parod y Gronfa. Nid yw'r Gronfa eisiau cadw lefel uchel o arian parod gan fod dychweliadau yn isel, ac felly yn buddsoddi unrhyw arian dros ben gyda'r rheolwr buddsoddi pan mae hylifedd yn caniatáu.

Nododd y Pennaeth Cyllid bod y perfformiad yn dderbyniol er gwaethaf cyfraddau llog echrydus o isel.

Diolchwyd am yr adroddiad.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol nodwyd y sylw canlynol:

- Bod Partneriaeth Pensiwn Cymru yn llwyddiannus – angen llongyfarch hyn
- Bod Partneriaeth Pensiwn Cymru wedi ychwanegu gwerth a sefydlogrwydd
- Bod y Cyngor yn mesur a rheoli ei ddatguddiad at risgiau rheolaeth trysorlys wrth ddefnyddio'r dangosyddion perthnasol.

PENDERFYNWYD

Derbyn a nodi'r wybodaeth

Dechreuodd y cyfarfod am 14:00 a daeth i ben 14:55

PWYLLGOR PENSIYNAU 21-10-21

Presenoldeb:

Cynghorwyr: Stephen Churchman, Peredur Jenkins, Aled Wyn Jones, John Pughe Roberts, Ioan Thomas a Robin Williams (Cyngor Sir Ynys Môn)

Swyddogion:

Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid), Delyth Jones-Thomas (Rheolwr Buddsoddi), Meirion Jones (Rheolwr Pensiynau) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth)

Eraill a wahoddwyd:

Sioned Parry (Aelod Bwrdd Pensiwn – arsylwi)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorwyr Goronwy Edwards (Cyngor Sir Bwrdeistrefol Conwy) Simon Glyn a John Brynmor Hughes

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Dim i'w nodi

3. MATERION BRYN

Dim i'w nodi

4. COFNODION

Bu i'r Cadeirydd dderbyn cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 24 Mehefin 2021 fel rhai cywir.

5. DATGANIAD POLISI LLYWODRAETHU

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Pensiynau yn amlygu'r gofyn i'r Gronfa gyhoeddi Datganiad Llywodraethu a Chydymffurfio o dan Reoliad 55 Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'i diwygiwyd) gan adolygu'r datganiad hwnnw yn barhaus. Bwriad y datganiad yw nodi Strwythur Llywodraethu'r Gronfa, y cynllun dirprwyo, a'r cylch gorchwyl ar gyfer ei Chyrff Llywodraethol, y Pwyllgor Pensiynau a'r Bwrdd Pensiynau Lleol.

Amlygwyd bod y datganiad cyfredol mewn grym ers 2008 ac wrth baratoi ar gyfer Prosiect Llywodraethu Da Bwrdd Cynghori'r Cynllun a ddaw i rym Ebrill 2022, nodwyd bod y gwasanaeth wedi bod yn adolygu a diweddarau'r datganiad. Eglurwyd bod y prif newidiadau yn cynnwys darparu mwy o wybodaeth am swyddogaethau a chyfrifoldebau staff y gronfa bensiwn ynghyd a chyflwyno rhan newydd i'r polisi mewn perthynas â rôl a chyfrifoldebau'r Bwrdd Pensiwn. Nodwyd bod y Datganiad wedi ei gyflwyno i'r Bwrdd Pensiwn Gorffennaf 2021 a bod y Bwrdd wedi cyflwyno sylwadau.

Diolchwyd am yr adroddiad a chytunwyd bod angen cydymffurfio gyda'r Rheoliadau ac adrodd ar y sefyllfa bresennol.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol nodwyd y sylwadau canlynol gan aelodau:

- Y dylid cynnwys gwybodaeth am Bartneriaeth Pensiwn Cymru o ystyried eu bod yn gyfrifol am weithgaredd Cronfa Gwynedd
- Bod angen diweddarau cyfrifoldebau'r Pennaeth Cyllid
- Bod y gair 'rhai' yn y frawddeg 'gwneud rhai penderfyniadau yng nghyswllt gweinyddu pensiynau' yn amwys - angen geiriad sydd yn egluro yn well
- Bod cyfeiriad at hyfforddiant ar gyfer aelodau'r Bwrdd Pensiwn ond dim ar gyfer y Pwyllgor Pensiynau

Mewn ymateb i sylw bod y geiriad 'cydymffurfio yn rhannol' yn ddatganiad amwys, nodwyd nad oedd y strwythur cyfredol yn caniatáu cydymffurfiaeth lawn. Ategwyd bod Partneriaeth Pensiwn Cymru wedi ystyried y sefyllfa gan adrodd bod modd ail ymweld a'r strwythur ar drothwy Etholiad 2022 ynghyd a chyflwyno rheoliadau newydd tebygol. Awgrymwyd, cadw'r geiriad 'cydymffurfio yn rhannol' gan adolygu os daw newid

PENDERFYNWYD:

Derbyn yr adroddiad

Cymeradwyo'r Datganiad Polisi Llywodraethu yn ddarostyngedig i gynnwys yr addasiadau canlynol

- **Ychwanegu paragraff yn amlygu grymoedd wedi'u dirprwyo gan y Cyngor i Bartneriaeth Pensiwn Cymru**
- **Addasu brawddeg 4 (Prif gyfrifoldebau'r Pwyllgor) i nodi *Gwneud rhai penderfyniadau yng nghyswllt gweinyddu pensiynau, mewn eithriadau e.e., apeliadau***
- **Diweddarau cyfrifoldebau'r Prif Swyddog Cyllid i amlygu'r trefniant dros dro ar gyfer y cyfnod o 01/01/22**
- **Ychwanegu nodyn yn amlygu gofynion hyfforddiant aelodau'r Pwyllgor Pensiynau (fel sydd eisoes wedi ei amlygu ar gyfer aelodau'r Bwrdd Pensiwn)**
- **Parhau gyda'r datganiad '*cydymffurfio'n rhannol*' gan adolygu'r datganiad os daw newid i strwythur y drefn reolaethol**

6. AMSERLEN PRISIAN 2022

Cyflwynwyd adroddiad gan y Pennaeth Cyllid yn gosod amserlen ar gyfer prisio'r Gronfa Bensiwn fydd yn seiliedig ar yr aelodaeth ar 31 Mawrth 2022 gyda chyfraddau cyfraniadau cyflogwyr newydd yn dod i rym ar y 1af o Ebrill 2022. Pwrpas prisiad yw asesu sefyllfa ariannol y Gronfa, nodi'r rhagdybiaethau ar gyfer chwyddiant ac enillion buddsoddiad yn y dyfodol ac adolygu cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr.

Yn dilyn trafodaeth mewn cyfarfod rhagarweiniol gydag Hymans Robertson penderfynwyd ar y dyddiau arfaethedig. Gyda'r ymarferiad yn un sydd yn cymryd lle dros gyfnod hir, penderfynwyd gosod amserlen. Cyfeiriwyd at y gwahanol gamau sydd angen eu gweithredu gan awgrymu dau ddyddiad o hyfforddiant gydag Hymans fel bod modd i'r Aelodau dderbyn gwybodaeth dechnegol llawn.

Nodwyd bod y cyfnod yn un heriol a phrysur i'r Gwasanaeth Pensiwn gyda gwaith ychwanegol i'w gwblhau o baratoi a chyflwyno gwybodaeth lân a chywir i sicrhau bod canlyniadau'r prisiad mor gywir â phosib i bob cyflogwr. Er hynny ystyriwyd bod yr amserlen yn gyraeddadwy.

Diolchwyd am yr adroddiad

Yn ystod y drafodaeth ddilynol nodwyd y sylwadau canlynol gan aelodau:

- Bod gosod amserlen yn crynhoi'r drefn yn effeithiol
- Bod cynnal hyfforddiant i'w groesawu a bod yr awgrym o gynnal hyfforddiant ar ddiwrnod y prisiad yn ddefnyddiol o ystyried bod y wybodaeth mor dechnegol
- Diolch i'r staff am eu hagwedd broffesiynol a'r gwaith clodwiw maent yn cyflawni

Mewn ymateb, nododd y Pennaeth Cyllid bod bwriad cynnal un sesiwn hyfforddiant yn dilyn cwblhau'r rhagdybiaethau terfynol (Ionawr 2022) a sesiwn ym mis Hydref 2022 wrth gyhoeddi canlyniadau'r cyflogwyr a diweddarau'r Datganiad Strategaeth Cyllido.

PENDERFYNWYD

Derbyn a nodi'r wybodaeth

7. DIWEDDARIAD PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn diweddarau'r aelodau'n ffurfiol o waith Partneriaeth Pensiwn Cymru (PPC). Adroddwyd bod cydweithio yn parhau i fynd o nerth i nerth ers ei sefydlu yn 2017 ac erbyn Mawrth 31ain 2021 bod 81% o gronfa Gwynedd wedi ei bwllo gyda PPC. Nodwyd bod y perfformiad yn un 'safonol iawn' gyda nifer o ddatblygiadau ar y gweill sydd yn cynnwys trosglwyddo cyfran Marchnadoedd Datblygol o Fidelity i'r gronfa PPC. Bydd hyn yn dod a chyfanswm pwlio Gwynedd i 83%.

Nodwyd bod y Gronfa yn perfformio'n sylweddol uwch na'r meincnod yn gyson; bod cyfarfodydd Panel Buddsoddi yn gyfle da i holi a herio Rheolwyr; ac er bod sefyllfa covid wedi bod yn argyfyngus ar draws y byd bod marchnadoedd yn perfformio'n gryf.

Camau nesaf yn y broses fydd edrych ar yr opsiynau o gyfuno asedau i'r categori Marchnadoedd Preifat sydd yn cael ei gynnal gyda chefnogaeth Hymans Robertson gyda thrafodaethau parhaus i benderfynu'r strwythur a'r mecanwaith priodol i fuddsoddi ynddo. Adroddwyd bod cynghorydd apwyntio arbenigol wedi ei apwyntio i gynorthwyo'r PPC i apwyntio rheolwyr buddsoddi addas i reoli'r dyraniad marchnadoedd preifat a bod tendr bellach wedi ei ryddhau i benodi rheolwr addas ar gyfer isadeladwaith a dyled preifat.

Yng nghyd-destun cynrychiolydd aelodau ar y Cyd bwyllgor Llywodraethu, nodwyd bod pob awdurdod cyfansoddiadol ar hyn o bryd yn cyflwyno addasiadau i'r Cytundeb Rhyng-Awdurdod sydd angen cymeradwyaeth pob Cyngor Llawn - cymeradwywyd yr addasiadau gan Cyngor Gwynedd ar y 7fed o Hydref 2021.

Diolchwyd am yr adroddiad ac i'r holl staff oedd yn gysylltiedig â'r gwaith

Nododd y Cadeirydd fod PPC yn gronfa lwyddiannus ac effeithiol gyda dychweliadau derbynol iawn. Ategwyd bod sefyllfa cronfa Cymru, o gymharu ag eraill ar draws y DU yn un cryf iawn a bod cydweithio da yn rhan amlwg o'r llwyddiant.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol nodwyd y sylwadau canlynol gan aelodau:

- Bod yr adroddiad yn nodi perfformiad 'safonol iawn' yn y fersiwn Gymraeg, ond yn nodi '*very satisfactory*' yn y Saesneg sydd yn ymddangos yn well disgrifiad o'r sefyllfa / perfformiad – angen ail ystyried yr ymadrodd Cymraeg.
- Bod y trosglwyddiadau hyd yma wedi bod yn galonogol iawn – y trosglwyddiadau sydd yn weddill fydd yn gosod yr heriau mwyaf

PENDERFYNWYD

Derbyn a nodi'r wybodaeth

Dechreuodd y cyfarfod am 13:00 a daeth i ben 13:45

CYFARFOD	BWRDD PENSIWN
DYDDIAD	6 RHAGFYR 2021
TEITL	Cyfrifon Terfynol Cronfa Bensiwn Gwynedd am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2021 ac Archwiliad perthnasol
PWRPAS	Cyflwyno – • Datganiad o'r Cyfrifon ôl-Archwiliad; • Adroddiad 'ISA260' Archwilio Cymru; • Llythyr Cynrychiolaeth
ARGYMHELLIAD	Derbyn y wybodaeth
AWDUR	Dafydd L Edwards, Pennaeth Cyllid

1. CYFRIFON 2020/21

Mae Datganiad o Gyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd 2020/21 (ôl- archwiliad) wedi'i amgáu yma ac yn rhoi manylion am weithgareddau ariannol y Gronfa yn ystod y flwyddyn ddaeth i ben 31 Mawrth 2021.

2. ARCHWILIAD GAN ARCHWILIO CYMRU

Mae'r cyfrifon hyn yn destun archwiliad gan Archwilio Cymru, a chyflwynir yma adroddiad 'ISA260' ar ran Archwilydd Cyffredinol Cymru yn manylu ar ddarganfyddiadau yr archwiliad.

3. ARGYMHELLIAD

Gofynnir i'r Pwyllgor Pensiynau dderbyn –

- y Datganiad o'r Cyfrifon 2020/21 (ôl-archwiliad)
- yr Adroddiad 'ISA260' gan Archwilio Cymru ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd
- y Llythyr Cynrychiolaeth.

Cronfa Bensiwn Gwynedd

DATGANIAD O'R CYFRIFON 2020/21

ADRODDIAD NARATIF

Rhagarweiniad

Mae cyfrifon a nodiadau Cronfa Bensiwn Gwynedd am 2020/21 wedi'u cyflwyno yma ar dudalennau 5 i 43.

Mae'r cyfrifon yn cynnwys Cyfrif a Datganiad Asedau Net Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Cefnogir y cyfrifon hyn gan yr Adroddiad Naratif yma, y Polisiâu Cyfrifo ac amrywiol nodiadau i'r cyfrifon.

Mae cyfrifon y Gronfa Bensiwn a'r nodiadau ynghlwm yn crynhoi trafodion ariannol ac asedau net ar gyfer darparu pensiynau a buddiannau taladwy eraill ar gyfer cyn-weithwyr holl gyflogwyr y Gronfa, gan gynnwys Cyngorau Ynys Môn, Conwy a Gwynedd, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, Cartrefi Conwy, Adra, amryw o gyngorau tref a chymuned, cyrffar yr atodlen a chyrff a ganiateir.

Mae pandemig Coronafirws (COVID-19) wedi effeithio ar farchnadoedd ariannol ac eiddo byd-eang. O ganlyniad i'r anweddolrwydd amodau'r farchnad, roedd adroddiadau prisio diwedd blwyddyn a ddarparwyd i Gronfa Bensiwn Gwynedd ar 31 Mawrth 2020 yn cynnwys datganiad bod ansicrwyddprisio sylweddol yn gysylltiedig â chronfa eiddo'r DU a reolir ar ran y Gronfa. Nid oes unrhyw ansicrwydd yn cael ei adrodd ar gyfer prisiau eiddo ar 31 Mawrth 2021.

Mae Datganiad o'r Cyfrifon a gwybodaeth pellach ar gael ar wefan Cronfa Bensiwn Gwynedd sef www.cronfabensiwnwynedd.cymru.

Mae gan y Gronfa ddau ddatganiad pwysig sydd yn gosod allan strategaethau er mwyn sicrhau bod y pensiynau wedi cael eu cyllido nawr ac yn y dyfodol fel a ganlyn:

- Datganiad Strategaeth Gyllido – mae'r datganiad yn gosod allan strategaeth penodol i'r gronfa sydd yn adnabod sut bydd ymrwymïadau pensiwn cyflogwyr yn cael eu cwrdd orau wrth symud ymlaen. Caiff ei adolygu bob tair mlynedd yn dilyn y prisiad actiwaraid ac mae'n cynnwys cyfraddau unigol i bob cyflogwr ar gyfer y cyfnod dilynol.
- Datganiad Strategaeth Buddsoddi – mae'r datganiad yn gosod y math o fuddsoddiadau a therfynau llydan ar gyfer bob math o buddsoddiad.

Mae'r ddau ddatganiad yma ar gael ar safle we y Gronfa o dan yr adran buddsoddiadau.

Mae'n ofynnol i gael Prisiad Actiwaraid bob tair mlynedd er mwyn sefydlu'r lefel asedau ar gael er mwyn talu pensiynau nawr ac yn y dyfodol. Y prisiad diweddaraf yw fel ar 31 Mawrth 2019 a gwnaed unrhyw newidiadau i gyfraniadau y cyflogwyr o 1 Ebrill 2020 ymlaen.

Ceir gwybodaeth bellach am y cyfrifon gan:

Delyth Jones-Thomas
Rheolwr Buddsoddi
01286 679128

Adran Cyllid
Cyngor Gwynedd
Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH

Mae yn rhan o bolisi'r Gronfa i ddarparu gwybodaeth lawn am weithgareddau'r Gronfa. Yn ychwanegol, mae gan aelodau'r cyhoedd sydd yn dymuno, hawl statudol i arolygu'r cyfrifon cyn cwblheir yr archwiliad. Hysbysir argaeledd y cyfrifon i'w harolygu ar wefan y Gronfa Bensiwn ar yr adeg briodol.

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU AM Y DATGANIAD O'R CYFRIFON

CYFRIFOLDEB Y GRONFA BENSIWN

Mae'n ofynnol ar Gyngor Gwynedd fel awdurdod gweinyddu (yn effeithiol yr ymddiriedolwr) ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd i wneud trefniadau ar gyfer iawn weinyddiad o'i faterion ariannol ac i sicrhau y rhoddir cyfrifoldeb am weinyddu'r materion hynny i un o'i swyddogion. Yng Nghyngor Gwynedd, y Pennaeth Cyllid yw'r "Swyddog Adran I51" hwnnw. Cyfrifoldeb yr Awdurdod Gweinyddu hefyd yw rheoli ei weithgareddau er mwyn sicrhau defnydd effeithiol, effeithlon ac economaidd o'i adnoddau, gwarchod ei asedau, a chymeradwyo'r Datganiad o'r Cyfrifon.

17eg Tachwedd 2021

Y Cynghorydd Stephen Churchman
Is-Gadeirydd Pwyllgor Pensiynau

CYFRIFOLDEB Y PENNAETH CYLLID

Y Pennaeth Cyllid sy'n gyfrifol am baratoi Datganiad Cyfrifon y Gronfa Bensiwn yn unol â'r ymarfer priodol fel a osodir allan yn y *Côd Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig* (y "Côd").

Wrth baratoi'r datganiad o'r cyfrifon, mae'r Pennaeth Cyllid wedi dewis polisiâu cyfrifo priodol gan eu defnyddio'n gyson; wedi ffurfio barnau a gwneud amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus; ac yn cydymffurfio â'r Côd.

Hefyd, mae'r Pennaeth Cyllid wedi cadw cofnodion cyfrifo priodol a chyfamserol, ac wedi cymryd camau rhesymol i ddarganfod a gwarchod rhag twyll ac unrhyw anghysondebau eraill.

TYSTYSGRIF Y SWYDDOG CYLLIDOL CYFRIFOL

Tystiaf fod y Datganiad o'r Cyfrifon wedi ei baratoi yn unol â'r trefniadau uchod. Mae'r Datganiad yn cyflwyno darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd ar 31 Mawrth 2021, ac incwm a gwariant y Gronfa Bensiwn am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.

9fed Tachwedd 2021

Dafydd L. Edwards B.A., C.P.F.A., I.R.R.V.
Pennaeth Cyllid, Cyngor Gwynedd

CYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD

2020/21

CYFRIF Y GRONFA

31 Mawrth 2020 £'000		Nodiadau	31 Mawrth 2021 £'000
	Delio gydag aelodau, cyflogwyr ac eraill sydd â chysylltiad uniongyrchol â'r Gronfa		
74,416	Cyfraniadau	7	78,252
5	Incwm arall	8	4
4,887	Trosglwyddiadau i mewn o gronfeydd pensiwn eraill	9	3,356
79,308			81,612
(62,328)	Buddion	10	(62,378)
(4,669)	Taliadau i ac oherwydd ymadawyr	11	(3,052)
(66,997)			(65,430)
12,311	(Ychwanegiadau)/ alldyniadau net yn sgil ymwneud ag aelodau		16,182
(13,121)	Costau Rheoli	12	(22,669)
(810)	(Ychwanegiadau)/ alldyniadau net gan gynnwys costau rheoli'r gronfa		(6,487)
	Enillion ar fuddsoddiadau		
9,318	Incwm buddsoddi	13	30,768
(151,518)	Elw a cholledion wrth waredu buddsoddiadau a newidiadau yng ngwerth buddsoddiadau ar y farchnad	14	565,511
(142,200)	Enillion net ar fuddsoddiadau		596,279
(143,010)	Cynnydd/ (lleihad) yn yr asedau net ar gael ar gyfer buddion yn ystod y flwyddyn		589,792
2,081,347	Asedau net agoriadol y gronfa		1,938,337
1,938,337	Asedau net terfynol y gronfa		2,528,129

Mae'r nodiadau ar tudalennau 7 i 43 yn rhan o'r Datganiadau Cyllidol

DATGANIAD ASED AU NET

31 Mawrth 2020 £'000		Nodiadau	31 Mawrth 2021 £'000
1,928,515	Asedau buddsoddi	14	2,515,169
783	Adneuon arian parod	14	146
0	Ymrwymadau buddsoddi	14	(126)
1,929,298	Cyfanswm buddsoddiadau net		2,515,189
11,929	Asedau cyfredol	20	16,153
(2,890)	Ymrwymadau cyfredol	21	(3,213)
1,938,337	Asedau net y gronfa ar gael i ariannu buddion ar ddiwedd y cyfnod adrodd		2,528,129

Nid yw'r Datganiadau Cyllidol yn cynnwys ymrwymadau'r Gronfa i dalu pensiynau a budd-daliadau erailli holl gyfranwyr presennol y Gronfa ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, ond yn hytrach mae'n crynhoi trafodion ac asedau net y Gronfa. Ystyrir ymrwymadau'r Gronfa ym mhresiadau cyfnodol yr actiwari o'r Gronfa (y mwyaf diweddar ar 31 Mawrth 2019) ac fe'u hadlewyrchir yn lefelau cyfraniadau'r cyflogwyr a bennir gan y prisiad hwn, fel bydd y Gronfa yn gallu cwrdd ag ymrwymadau'r dyfodol. Dangosir gwerth presennol actiwariaidd ar gyfer buddiannau a addawyd yn Nodyn 19.

NODIADAU AR GYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD

NODYN I – DISGRIFIAD O'R GRONFA

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa") yn rhan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) ac fe'i gweinyddir gan Gyngor Gwynedd. Y Cyngor yw'r endid adrodd ar gyfer y Gronfa pensiwn hon. Crynodeb o'r Gronfa yw'r disgrifiad a ganlyn. Am fwy o fanylion, dylid cyfeirio at Adroddiad Blynyddol Cronfa Bensiwn Gwynedd 2020/21 a'r pwerau statudol sy'n tanategu'r cynllun, sef Deddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL).

a) Cyffredinol

Deddf Pensiynau Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 sy'n llywodraethu'r Gronfa. Gweinyddir y Gronfa yn unol â'r deddfau eilaidd a ganlyn:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Darpapiaethau Trosiannol, Arbedion a Gwelliant) 2014 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016.

Mae'n gynllun pensiwn budd-dal diffiniedig cyfrannol a weinyddir gan Gyngor Gwynedd i roi pensiynau a buddion eraill i weithwyr pensynadwy Cyngor Gwynedd, dau awdurdod lleol arall a chyrff ar yr atodlen, cyrff a benderfynir a chyrff eraill a ganiateir sydd o fewn cyn ardal Cyngor Sir Gwynedd. Nid yw athrawon, swyddogion yr heddlu a gweithwyr y gwasanaeth tân wedi'ucynnwys gan eu bod yn rhan o gynlluniau pensiwn cenedlaethol eraill. Mae'r Gronfa'n cael ei goruchwyllo gan y Pwyllgor Pensiynau, sef un o bwyllgorau Cyngor Gwynedd.

b) Aelodaeth

Mae bod yn aelod o'r CPLIL yn rhywbeth gwirfoddol ac mae gweithwyr yn rhydd i ddewis p'un a ydynt am ymuno â'r cynllun, parhau'n aelod o'r cynllun neu wneud eu trefniadau personol y tu allan i'r cynllun. Ymysg y sefydliadau sy'n cymryd rhan yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd mae:

- Cyrff ar yr atodlen, sy'n awdurdodau lleol a chyrff tebyg ble mae gan eu staff hawl awtomatig i fod yn aelodau o'r Gronfa.
- Cyrff a benderfynir, sy'n gyngor dinas, tref neu gymuned. Mae ganddynt yr hawl i benderfynu os caiff eu gweithwyr ymuno â'r CPLIL ac i fabwysiadu'r penderfyniad yn unol â hynny.
- Cyrff a ganiateir, sy'n sefydliadau eraill sy'n cymryd rhan yn y Gronfa dan gytundeb mynediad rhwng y Gronfa a'r sefydliad perthnasol. Mae'r cyrff a ganiateir yn cynnwys cyrff gwirfoddol, elusennol a thebyg neu gontractwyr preifat sy'n ymgymryd â swyddogaeth awdurdod lleol wedi i'r swyddogaeth gael ei allanoli i'r sector preifat.

NODYN I – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

Mae'r cyrff canlynol yn gyflogwyr gweithredol yn y Gronfa Bensiwn:

Cyrff ar yr Atodlen	
Cyngor Gwynedd	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	Ysgol Bryn Elan
Cyngor Sir Ynys Môn	Ysgol Emrys ap Iwan
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	Ysgol Pen y Bryn
Grŵp Llandrillo – Menai	Ysgol Uwchradd Eirias
GwE	Asiant Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru
Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru	
Cyrff a Benderfynir	
Cyngor Cymuned Llanllyfni	Cyngor Tref Ffestiniog
Cyngor Dinas Bangor	Cyngor Tref Llandudno
Cyngor Tref Abergele	Cyngor Tref Llangefni
Cyngor Tref Bae Colwyn	Cyngor Tref Porthaethwy
Cyngor Tref Biwmares	Cyngor Tref Towyn a Bae Cinmel
Cyngor Tref Caergybi	Cyngor Tref Tywyn
Cyngor Tref Caernarfon	Cyngor Tref Conwy
Cyngor Tref Llanfairfechan	
Cyrff a Ganiateir	
Addysg Oedolion Cymru (CAG Coleg Harlech cynt)	Cymdeithas y Deillion Gogledd Cymru
CAIS	Cefnogaeth Gymunedol a Gwirfoddol Conwy
Canolfan Cyngori Conwy (tan 30/04/20)	Gyrfaedd Cymru Gogledd Orllewin
Cydbwyllgor Claddu Caergybi	Mantell Gwynedd
Cwmni Cynnal	Medrwn Môn
Cwmni'r Frân Wen	Menter Môn
Cyrff Cymunedol a Ganiateir	
Cartrefi Conwy	Adra (Cartefi Cymunedol Gwynedd (CCG) cynt)
Byw'n Iach	
Cyrff Trosglwyddai a Ganiateir	
ABM Catering	Caterlink
Kingdom Services Group	A E & A T Lewis

NODYN I – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

Nodir manylion aelodaeth isod:

	31 Mawrth 2020	31 Mawrth 2021
Nifer y cyflogwyr	47	46
Nifer y gweithwyr yn y cynllun		
Cyngor Sir	14,656	14,518
Cyflogwyr eraill	3,926	3,777
Cyfanswm	18,582	18,295
Nifer y pensiynwyr		
Cyngor Sir	8,562	8,902
Cyflogwyr eraill	1,767	1,878
Cyfanswm	10,329	10,780
Pensiynwyr gohiriedig		
Cyngor Sir	10,637	10,473
Cyflogwyr eraill	1,968	1,958
Cyfanswm	12,605	12,431
Buddion heb eu hawlio		
Cyngor Sir	1,833	1,864
Cyflogwyr eraill	230	230
Cyfanswm	2,063	2,094
Ymadawyr heb benderfynu		
Cyngor Sir	3,847	5,280
Cyflogwyr eraill	531	759
Cyfanswm	4,378	6,039
Cyfanswm yr aelodau yn y cynllun pensiwn	47,957	49,639

c) Cyllid

Mae'r buddion yn cael eu cyllido gan gyfraniadau ac enillion ar fuddsoddiadau. Mae aelodau gweithredol y Gronfa'n talu cyfraniadau yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ac roeddent yn amrywio o 2.75% i 12.5% o dâl pensiynadwy ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021. Gosodir cyfraniadau cyflogwyr yn seiliedig ar brisiadau actiwaraid a gynhelir pob tair blynedd. Roedd y prisiad olaf o'r fath ar 31 Mawrth 2019. Ar hyn o bryd, mae cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn amrywio o 7.7% i 33.3% o dâl pensiynadwy.

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

d) Buddion

Mae buddion pensiwn dan y CPLIL cyn 1 Ebrill 2014, yn seiliedig ar y tâl pensiynadwy terfynol a hyd y gwasanaeth pensiynadwy; gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth cyn 1 Ebrill 2008	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2008
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/80 x cyflog pensiynadwy terfynol.	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/60 x cyflog pensiynadwy terfynol.
Lwmp swm	Lwmp swm awtomatig o 3 x cyflog. Yn ogystal, gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blyneddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blyneddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

O 1 Ebrill 2014, daeth y Gronfa yn gynllun cyfartaledd cyflog gyrfa. Gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2014
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/49 x cyfartaledd cyflog gyrfa wedi'i adbrizio (CARE)
Lwmp Swm	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blyneddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

Caiff pensiwn cronedig ei gynyddu'n flynyddol yn unol â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr.

Darperir amrediad o fuddion eraill dan y cynllun yn cynnwys ymddeoliad cynnar, pensiynauanabledd a buddion marwolaeth. Am fwy o fanylion, cyfeiriwch at lawlyfr cynllun Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd ar gael gan Adain Pensiynau Cyngor Gwynedd.

Mae'r buddion yn gysylltiedig â mynegai er mwyn glynu at y raddfa chwyddiant cyfredol.

NODYN 2 – SAIL PARATOI

Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ar gyfer blwyddyn ariannol 2020/21 a'i sefyllfa diwedd blwyddyn ar 31 Mawrth 2021. Mae'r cyfrifon wedi'u paratoi yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu mewn Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020/21 sy'n seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh), fel y'u diwygiwyd ar gyfer sector cyhoeddus y DU. Paratowyd y cyfrifon ar sail busnes gweithredol.

Mae paragraff 3.3.1.2 o'r Cod yn gofyn i unrhyw safonau cyfrifyddu sydd wedi'u cyhoeddi ond heb eu mabwysiadu eto gael ei ddatgan. Nid oes safonau cyfrifyddu o'r fath wedi'u nodi ar gyfer 2020/21.

Mae'r cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ac yn adrodd ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion pensiwn. Nid yw'r cyfrifon yn rhoi ystyriaeth i rwymedigaethau i dalu pensiynau a buddion sy'n ddyledus ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, na gwerth actiwaraid cyfredol y buddion ymddeol. Gweler gwerth actiwaraid cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo, ble bo'u gwerth wedi'i gyfrifo'n seiliedig ar Safon Cyfrifo Genedlaethol (SCC) 19, yn Nodyn 19 y cyfrifon hyn.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIŌAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL

Cyfrif y Gronfa – cydnabyddiaeth refeniw

a) Incwm o Gyfraniadau

Cyfrifir cyfraniadau arferol ar sail gronadol fel a ganlyn:

- Mae cyfraddau cyfraniadau gweithwyr yn cael eu gosod yn unol â rheoliadau CPLIL, gan ddefnyddio cyfraddau canrannol cyffredin ar gyfer pob cynllun sy'n codi yn ôl tâl pensiynadwy.
- Mae cyfraniadau cyflogwyr yn cael eu gosod ar y gyfradd ganrannol a argymhellir gan actiwari'r gronfa yn y cyfnod y maent yn perthyn iddo.

Mae cyfraniadau cyflogwyr i ddiffygion cronfeydd yn cael eu cyfrif ar y dyddiadau y maent yn daladwy dan atodlen cyfraniadau a gosodwyd gan actwari y Gronfa, neu wrth eu derbyn os yw hynny'n digwydd cyn y dyddiad maent yn ddyledus.

Cyfrifir am gyfraniadau ychwanegol cyflogwyr a chyfraniadau straen pensiwn yn y cyfnod ble mae'r ymrwymadau dan sylw yn codi. Ystyrir bod unrhyw swm sy'n ddyledus yn ystod y flwyddyn, ond nad ydyw wedi'i dalu, yn ased ariannol cyfredol. Ystyrir bod unrhyw swm nad ydyw'n ddyledus nes flynyddoedd yn y dyfodol yn ased ariannol tymor hir.

b) Trosglwyddiadau o gynlluniau eraill ac i gynlluniau eraill

Mae trosglwyddiadau i mewn ac allan yn ymwneud ag aelodau sydd wedi ymuno neu adael y gronfa.

Mae trosglwyddiadau unigol i mewn/ allan yn cael eu cyfrifo pan gânt eu derbyn neu eu talu. Cyfrifir am drosglwyddiadau i mewn gan aelodau sy'n dymuno defnyddio'r enillion o'u cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (gweler isod) i brynu buddion ar sail derbynion ac maent wedi'u cynnwys dan Drosglwyddiadau i Mewn (gweler Nodyn 9).

Cyfrifir am drosglwyddiadau swmp (grŵp) yn seiliedig ar groniadau yn unol â thelerau'r cytundeb trosglwyddo.

c) Incwm buddsoddi

i) Incwm llog

Cydnabyddir incwm llog yng nghyfrif y Gronfa wrth iddo gronni, gan ddefnyddio cyfradd llog effeithiol yr offeryn ariannol ar dyddiad caffael neu fan cychwyn.

ii) Incwm difidend

Cydnabyddir incwm difidend ar y dyddiad pan fo'r cyfranddaliadau'n cael eu dyfynnu fel rhai cynddifidend. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

iii) Dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno yn cynnwys eiddo

Cydnabyddir dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno ar y dyddiad pan maent yn cael eu cyflwyno. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

iv) Newid yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farchnad

Cydnabyddir newidiadau yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farnach fel incwm ac maent yn y cynnwys yr holl elw/colledion a wireddwyd ac na wireddwyd yn ystod y flwyddyn.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIÂU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

Cyfrif y Gronfa – eitemau sy'n creu costau

d) Buddion sy'n daladwy

Mae'r buddion pensiwn a lwmp swm sy'n daladwy'n cynnwys yr holl symiau a wyddys eu bod yn daladwy ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Cyfeirir at unrhyw swm sy'n ddyledus ond nad ydyw wedi'i dalu yn y datganiad asedau net fel ymrwymadau cyfredol, ar yr amod bod y taliad wedi'i gymeradwyo.

e) Costau rheoli

Mae'r gronfa'n datgelu ei chost reoli yn unol â chanllawiau CIPFA, *Accounting for Local Government Pension Scheme Management Expenses (2016)*, fel y dangosir isod. Codir pob eitem o wariant ar y gronfa ar sail gronol fel a ganlyn:

Costau gweinyddol

Mae holl gostau staff y tîm gweinyddu pensiynau'n cael eu codi'n uniongyrchol ar y Gronfa. Mae ad-daliadau'r Cyngor am gostau rheoli, llety a gorbenion eraill hefyd yn cael eu cyfrif fel costau gweinyddol y gronfa.

Costau arolygu a llywodraethu

Mae'r holl gostau sy'n gysylltiedig â goruchwyllo a llywodraethu yn cael eu nodi ar wahân, eu dosrannu i'r gweithgaredd hwn a'u codi fel costau i'r gronfa.

Costau rheoli buddsoddiadau

Codir ffioedd buddsoddi yn uniongyrchol ar y gronfa fel rhan o gostau rheoli ac ni chânt eu cynnwys yn yr enillion a adroddwyd ar fuddsoddiadau, na'u netio oddi wrthynt. Pan fydd ffioedd yn cael eu netio oddi ar enillion gan reolwyr buddsoddi, mae'r costau hyn yn cael eu grosio i fyny i gynyddu'r newid yng ngwerth buddsoddiadau.

Mae ffioedd y rheolwyr buddsoddi a'r gwarcheidwad allanol wedi'u nodi yn y mandadau perthnasol sy'n llywodraethu eu penodiadau. Yn fras, mae'r rhain yn seiliedig ar werth marchnad y buddsoddiadau sydd o dan eu rheolaeth ac felly'n cynyddu neu'n lleihau wrth i werth y buddsoddiadau hyn newid.

Mae costau trafodion yn ymwneud a prynu a gwerthu asedau'r cronfeydd ac yn cael eu egluro yn y nodiadau i'r cyfrifon.

f) Treth

Mae'r Gronfa'n gynllun gwasanaeth cyhoeddus cofrestredig dan adran 1(1) Atodlen 36 Deddf Cyllid 2004 ac o ganlyniad mae'r llog a dderbynnir yn eithriedig rhag treth incwm y DU a rhag treth ar enillion cyfalaf ar yr enillion a geir o'r buddsoddiadau a werthir. Mae treth atal yn daladwy ar incwm a geir o fuddsoddiadau tramor yn y wlad ble maent yn tarddu, oni bai bod eithriad wedi'i ganiatáu. Cyfrifir am dreth anadferadwy fel cost i'r Gronfa fel mae'n codi.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

Datganiad asedau net

g) Asedau ariannol

Mae'r holl asedau buddsoddi wedi'u cynnwys yn y datganiad asedau net yn seiliedig ar eu gwerth teg ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir ased ariannol yn y datganiad asedau net ar y dyddiad y caiff y Gronfa gytundeb ei fod yn cael yr ased. Cydnabyddir unrhyw enillion neu golledion ar werthiannau buddsoddi sy'n deillio o newidiadau yng ngwerth teg yr ased yng nghyfrif y gronfa.

Mae gwerth y buddsoddiadau fel sy'n ymddangos yn y datganiad asedau net wedi'u pennu ar werth teg yn unol â gofyniad y Cod ac SAARh 13 (gweler nodyn 14). Ar gyfer ddibenion datgelu lefelau hierarchaeth gwerth teg, mae'r gronfa wedi mabwysiadu'r canllawiau dosbarthu a argymhellir yn y Canllawiau Ymarferol ar Ddatgeliadau Buddsoddi (PRAG/ Investment Association, 2016).

h) Trafodion arian tramor

Mae difidendau, llog a phryniannau a gwerthiannau buddsoddiadau mewn arian tramor wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar y cyfraddau cyfredol ar y farchnad ar ddyddiad y trafodion. Defnyddir cyfraddau cyfnewid cyfredol ar y farchnad ar ddiwedd y flwyddyn i gyfrifo gwerth balansau arian parod a ddelir mewn cyfrifon banc arian tramor, gwerth buddsoddiadau tramor ar y farchnad a gwerthiannau sy'n aros ar ddiwedd y cyfnod adrodd.

i) Arian a chywerthoedd arian

Mae arian parod yn cynnwys arian parod sydd ar gael ac adneuon ar alw ac mae'n cynnwys symiau a ddelir gan reolwyr allanol y gronfa. Mae'r holl falanasau arian parod yn fuddsoddiadau byrdymor, hylifol iawn y gellir eu trosglwyddo'n arian parod yn rhwydd, ac nad oes llawer o risg y bydd eu gwerth yn newid.

j) Ymrwymadau ariannol

Cydnabyddir ymrwymiad ariannol yn y datganiad ased net ar y dyddiad y daw'r gronfa yn gyfreithiol gyfrifol am yr ymrwymiad hwnnw. Mae'r gronfa'n cydnabod ymrwymadau ariannol sy'n ymwneud â masnachu buddsoddiadau ar werth teg ac mae unrhyw enillion a cholledion sy'n deillio o newidiadau yng ngwerth teg yr ymrwymiad rhwng dyddiad y contract, dyddiad diwedd y flwyddyn a'r dyddiad setliad yny pen draw yn cael eu cydnabod yng nghyfrif y gronfa fel rhan o'r newid yng ngwerth buddsoddiadau.

Mae ymrwymadau ariannol eraill sy'n cael eu dosbarthu fel cost wedi'i amorteiddio yn cael eu cario yn y datganiad asedau net ar werth y brifswm sy'n ddyledus ar 31 Mawrth bob flwyddyn. Mae unrhyw log sy'n ddyledus ond heb ei dalu eto yn cael ei gyfrif ar sail cronïadau ac mae'n cael ei gynnwys mewn costau gweinyddol.

k) Gwerth actiwaraid cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo

Asesir gwerth actiwaraid cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo teirblynyddol gan actiwari'r Gronfa yn unol â gofynion SCCI9 a'r safonau actiwaraid perthnasol.

Fel y caniateir o dan y Cod, mae'r Gronfa wedi dewis datgelu gwerth actiwaraid cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo drwy gynnwys hysbysiad yn y datganiad asedau net (Nodyn 19).

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIÄU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

l) Cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn darparu cynllun cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (AVC) ar gyfer ei aelodau ac mae asedau'r cynllun hwnnw'n cael eu buddsoddi ar wahân i asedau'r Gronfa Bensiwn. Mae tair cronfa AVC. Delir y cronfeydd hyn gyda Clerical Medical, Utmost Life a Standard Life. Mae'r darparwyr AVC yn diogelu buddion ychwanegol ar sail prynu arian ar gyfer yr aelodau hynny sy'n dewis talu cyfraniadau ychwanegol gwirfoddol. Mae pob aelod sy'n cymryd rhan yn y trefniadau hyn yn derbyn datganiad blynyddol hyd at 31 Mawrth yn cadarnhau'r symiau a ddeler yn eu cyfrif a'r newidiadau yn ystod y flwyddyn.

Nid yw AVCs yn cael eu cynnwys yn y cyfrifon, yn unol ag Adran 4(1)(b) o Reoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016 ond fe'u datgelir er gwybodaeth yn unig yn Nodyn 22.

m) Asedau dibynnol ac ymrwymadau dibynnol

Mae ased dibynnol yn codi pan fydd digwyddiad wedi digwydd gan arwain at ased posibl y bydd ei fodolaeth yn cael ei gadarnhau neu fel arall gan ddigwyddiadau yn y dyfodol. Mae ymrwymiad dibynnol yncodi pan fydd digwyddiad cyn diwedd y flwyddyn wedi creu rhwymedigaeth ariannol bosibl y bydd ei fodolaeth yn cael ei gadarnhau neu fel arall gan ddigwyddiadau yn y dyfodol. Gall ymrwymadau dibynnol godi hefyd pan nad yw'n bosib ar y Fantolen fesur gwerth y rhwymedigaeth ariannol yn ddibynadwy.

Ni chydabyddir asedau ac ymrwymadau dibynnol yn y datganiad asedau net ond fe'u datgelir trwy naratif yn y nodiadau.

NODYN 4 – DYFARNIADAU ALLWEDDOL WRTH WEITHREDU POLISIÄU CYFRIFO

Buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd heb eu dyfynnu

Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn seiliedig yn bennaf ar amcangyfrifon a dyfarniadau sy'n edrych tua'r dyfodol sy'n cynnwys sawl ffactor. Mae rheolwyr buddsoddi'n pennu gwerth buddsoddiadau ecwiti heb eu dyfynnu ac isadeiledd gan ddefnyddio canllawiau sydd wedi'u gosod gan safon cyfrifo SAARh. Roedd gwerth y gwarantau preifat heb eu dyfynnu ar 31 Mawrth 2021 yn £211.6 miliwn (£157.2 miliwn ar 31 Mawrth 2020).

Ymrwymadau'r gronfa pensiwn

Cyfrifir ymrwymadau'r gronfa pensiwn pob tair blynedd gan yr actiwari sydd wedi'i benodi, a darperir diweddariadau blynyddol yn ystod y blynyddoedd rhwng pob prisiad. Mae'r fethodoleg a ddefnyddir yn unol â chanllawiau cymeradwy ac yn unol ag SCC19. Mae'r rhagdybiaethau sy'n tanategu'r prisiadau yn cael eu cytuno gyda'r actiwari a cheir crynodeb ohonynt yn Nodyn 18. Mae'r amcangyfrif hwn yn destun amrywiaethau arwyddocaol yn seiliedig ar newidiadau i'r rhagdybiaethau gwaelodol.

NODYN 5 – RHAGDYBIAETHAU A WNEIR AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU PWYSIG ERAILL SY’N RHOI ANSICRWYDD WRTH AMCANGYFRIFO

Wrth baratoi datganiadau ariannol, mae gofyn i’r rheolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau sy’n effeithio ar y symiau yr adroddir arnynt. Amcangyfrifir a rhagdybiaethir drwy roi ystyriaeth i brofiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a disgwyliadau yn y dyfodol. Fodd bynnag, gan na ellir pennu balansau gyda sicrwydd, gallai’r gwir ganlyniadau fod yn bur wahanol i’r rhagdybiaethau a’r amcangyfrifon.

Mae’r eitemau yn y datganiad asedau net ble mae risg arwyddocaol o amrywiaethau materol yn y flwyddyn ariannol i ddod, fel a ganlyn:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os yw’r gwir ganlyniadau’n wahanol i’r rhagdybiaethau
Gwerth cyfredol actiwaraid y buddion ymddeol a sydd wedi’u haddo (Nodyn 19)	Mae amcangyfrif yr ymrwymiad net i dalu pensiynau’n dibynnu ar nifer o ddyfarniadau cymhleth sy’n ymwneud â’r gyfradd ddisgownt a ddefnyddir, codiadau cyflog, newidiadau mewn oedrannau ymddeol, cyfraddau marwolaeth ac enillion ar asedau’r gronfa. Cyflogir Hymans Robertson i roi cyngor arbenigol i’r gronfa am y rhagdybiaethau i’w defnyddio.	Gellir mesur effeithiau newidiadau mewn rhagdybiaethau unigol ar ymrwymadau pensiynau net. Fodd bynnag, mae’r rhagdybiaethau’n rhyngweithio mewn ffyrdd cymhleth.
Ecwiti preifat ac isadeiledd	Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn cael ei bennu’n unol âg arweiniad y <i>British Venture Capital Association</i> (Rhagfyr 2018) ac Arweiniad Arbennig ym Mawrth 2020 ar gyfer effaith prisiadau COVID 19. Nid yw’r buddsoddiadau hyn yn cael eu rhestru’n gyhoeddus ac fel y cyfryw, mae elfen o amcangyfrif yn gysylltiedig â’r prisiad.	Mae cyfanswm y buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn y datganiadau ariannol yn £211.6 miliwn. Mae risg bod y buddsoddiad wedi’i nodi’n rhy isel neu’n rhy uchel yn y cyfrifon.

NODYN 6 – DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD ADRODD

Nid oes unrhyw ddigwyddiadau arwyddocaol ar ôl diwedd y flwyddyn i’w adrodd.

NODYN 7 – CYFRANIADAU DERBYNIADWY

Yn ôl categori

2019/20		2020/21
£'000		£'000
17,914	Cyfraniadau gweithwyr	18,671
	Cyfraniadau cyflogwyr :	
56,376	• Cyfraniadau arferol	59,581
126	• Cyfraniadau adfer diffyg	0
56,502	Cyfanswm cyfraniadau cyflogwyr	59,581
74,416	Cyfanswm cyfraniadau derbyniadwy	78,252

Yn ôl math o gyflogwr

2019/20		2020/21
£'000		£'000
27,055	Cyngor Gwynedd	25,328
42,075	Cyrff eraill ar yr atodlen	47,917
2,076	Cyrff a ganiateir	1,749
2,623	Cyrff cymunedol a ganiateir	2,712
221	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	140
312	Cyrff a benderfynir	352
54	Cronfa gaeedig*	54
74,416		78,252

*Cronfa gaeedig - Dyma'r cyfraniadau a dderbyniwyd gan Bwyllgor Llysoedd Ynadon Gogledd Cymru yn ystod y flwyddyn a oedd yn arfer bod yn gyrrff a ganiateir ond bellach sydd yn gronfa gaeedig.

NODYN 8 – INCWM ARALL

2019/20		2020/21
£'000		£'000
2	Llog ar gyfraniadau gohiriedig	2
3	Incwm ar gyfrifo ysgariad	2
5		4

NODYN 9 – TROSGLWYDDIADAU I MEWN O GRONFEYDD PENSIWN ERAILL

2019/20		2020/21
£'000		£'000
4,887	Trosglwyddiadau unigol	3,356
4,887		3,356

NODYN 10 – BUDDION A DALWYD

Yn ôl categori

2019/20		2020/21
£'000		£'000
48,356	Pensiynau	50,411
12,343	Cymudiad a buddion ymddeol lwmp swm	10,807
1,629	Buddion marwolaeth – lwmp swm	1,160
62,328		62,378

Yn ôl math o gyflogwr

2019/20		2020/21
£'000		£'000
17,714	Cyngor Gwynedd	18,773
31,958	Cyrff eraill ar yr atodlen	31,703
1,520	Cyrff a ganiateir	1,502
1,472	Cyrff cymunedol a ganiateir	1,133
223	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	108
119	Cyrff a benderfynir	174
9,322	Cronfa gaeedig	8,985
62,328		62,378

NODYN 11 – TALIADAU I RAI SY'N YMADAEL

2019/20		2020/21
£'000		£'000
	Ad-daliadau i aelodau sy'n ymadael â'r gwasanaeth	
161	llai ad-daliadau treth	92
	Taliadau i aelodau sy'n ymuno â chynllun y	
1	wladwriaeth	0
4,507	Trosglwyddiadau unigol	2,960
4,669		3,052

NODYN 12 – COSTAU RHEOLI

2019/20		2020/21
Ailddatgan		
£'000		£'000
11,434	Costau rheoli buddsoddiadau	21,128
1,307	Costau gweinyddol	1,268
380	Costau arolygaeth a llywodraethu	273
13,121		22,669

Mae costau rheoli wedi eu hail-ddadansoddi ar gyfer 2019/20 i fod yn gyson gyda 2020/21

Nodyn 12a- Costau Rheoli Buddsoddiadau

2020/21	Ffioedd rheolwyr £'000	Costau trafodion £'000	Cyfanswm £'000
Cronfeydd cyfun			
Incwm sefydlog	865	0	865
Ecwiti	2,733	442	3,175
Buddsoddiadau eraill			
Buddsoddiadau eiddo cyfun	1,565	0	1,565
Ecwiti preifat	12,274	0	12,274
Isadeiledd	3,044	0	3,044
	20,481	442	20,923
Ffioedd gwarchodaeth			205
Cyfanswm			21,128

2019/20	Ffioedd rheolwyr £'000	Costau trafodion £'000	Cyfanswm £'000
Cronfeydd cyfun			
Incwm sefydlog	1,297	0	1,297
Ecwiti	3,462	924	4,386
Buddsoddiadau eraill			
Buddsoddiadau eiddo cyfun	1,551	0	1,551
Ecwiti preifat	2,511	0	2,511
Isadeiledd	1,572	0	1,572
	10,393	924	11,317
Ffioedd gwarchodaeth			117
Cyfanswm			11,434

Mae'r ffioedd rheoli uchod yn cynnwys yr holl ffioedd rheoli buddsoddiad a grëwyd yn uniongyrchol gan y Gronfa, yn cynnwys y ffioedd a godwyd ar gronfeydd buddsoddi wedi'u cyfuno. Ni thalwyd unrhyw ffioedd sy'n gysylltiedig â pherfformiad i'r rheolwyr buddsoddi. Yn ogystal â'r costau hyn, rhaid talu costau anuniongyrchol a ddaw yn sgil y gwasgariad bid-cynnig ar werthu a phrynu buddsoddiadau. Caiff y rhain eu hadlewyrchu yng nghostau prynu buddsoddiadau ac yn yr enillion a geir wrth werthu buddsoddiadau yn Nodyn 14a.

Mae cronfeydd PPC Global Opportunities, Multi Asset Credit a Absolute Return Bond yn fuddsoddiadau a benodir drwy ddull rheolwr o reolwyr sydd â'u ffioedd sylfaenol eu hunain. Mae'r adenillion ar gyfer y mandad hwn yn net o'r ffioedd rheolwr sylfaenol a adlewyrchir yn Nodyn 14a o fewn y 'Newid mewn Gwerth Marchnad'. Ar gyfer tryloywder, y ffioedd yn 2020/21 oedd £1,846,000 (£820,000 yn 2019/20).

Mae costau trawsnewid wedi digwydd o ganlyniad i symudiad buddsoddiadau o Insight a Fidelity i PPC. Y costau oedd £71,000 ac maent wedi'u cynnwys yng ngwerth ased net (NAV).

Nodyn 12b- Costau Gweinyddol

2019/20		2020/21
£'000		£'000
563	Costau staff uniongyrchol	576
377	Costau uniongyrchol eraill	316
367	Gwasanaethau cefnogol, yn cynnwys TG	376
1,307		1,268

Mae'r costau gweinyddol yn cynnwys y symiau a godir ar y Gronfa Bensiwn gan Gyngor Gwynedd am gostau staff, gwasanaethau cefnogol a llety.

Nodyn 12c- Costau Arolygu a Llywodraethu

2019/20		2020/21
£'000		£'000
150	Ffioedd actiwari	88
47	Ffioedd ymgynghorwyr buddsoddi	44
13	Gwasanaeth monitro perfformiad	13
34	Ffioedd archwilwyr allanol	34
66	Pwyllgor Pensiwnau a Bwrdd Pensiwn Lleol	6
70	Partneriaeth Pensiwn Cymru	88
380		273

Nodyn 12ch- Partneriaeth Pensiwn Cymru

Mae'r Costau Rheoli Buddsoddiadau yn Nodyn 12a yn cynnwys ffioedd sy'n daladwy i Link FundSolutions (gweithredwr y PPC) ac maent yn cynnwys ffioedd rheolwyr buddsoddi (sydd hefyd yncynnwys ffi'r gweithredwr a chostau cysylltiedig eraill), costau trafodion a ffioedd gwarchodaeth. Mae'r costau hyn yn seiliedig ar gyfran ganrannol pob cronfa o asedau cyfun PPC ac fe'u didynnir o'r NAV.

Y costau goruchwyllo a llywodraethu yn Nodyn 12c yw costau rhedeg blynyddol y pŵl sy'n cynnwys costau'r Awdurdod Cynnal a chostau Ymgynghorwyr Allanol eraill. Caiff y costau hyn eu hariannu'n gyfartal gan bob un o'r wyth Cronfa Bensiwn awdurdod lleol yng Nghymru.

Mae'r ffioedd canlynol wedi'u cynnwys yn Nodyn 12 mewn perthynas â Phartneriaeth Pensiwn Cymru a ceir rhagor o wybodaeth am y PPC ar gael yn yr Adroddiad Blynyddol:

	2019/20	2020/21
	£'000	£'000
Costau rheoli buddsoddiadau		
Ffioedd rheolwyr	1,656	1,955
Costau trafodion	924	442
Costau gwarchodaeth	102	179
	2,682	2,576
Costau arolygu a llywodraethu		
Costau rhedeg	70	88
Cyfanswm	2,752	2,664

NODYN 13 – INCWM BUDDSODDI

2019/20		2020/21
£'000		£'000
0	Incwm sefydlog	1,579
1,463	Ecwiti	20,587
529	Ecwiti preifat	1,108
101	Isadeiledd	888
6,929	Buddsoddiadau eiddo cyfun	6,507
296	Llog ar adneuron arian parod	99
9,318	Cyfanswm cyn trethi	30,768

Yn ystod 2020/21 wnaeth Link Asset Services dalu incwm a enillwyd ers sefydlu ar holl is-gronfeydd Partneriaeth Pensiwn Cymru y mae'r gronfa wedi buddsoddi ynddynt. Ail- fuddsoddiwyd hyn yn awtomatig i'r cronfeydd cyfun i gynyddu gwerth marchnad y buddsoddiadau.

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd ddau gyfrif banc sy'n cael eu dal fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian dros ben sy'n cael ei ddal yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi yn ddyddiol. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, sy'n seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa yn ystod y flwyddyn.

Mae gan y Gronfa Bensiwn gyfrif Ewro i ymdrin â derbyniadau a thaliadau mewn Ewros ac i leihau'r trafodion cyfnewid a chostau perthnasol.

NODYN 14 – BUDDSODDIADAU

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
Ailddatgan £'000		£'000
Asedau buddsoddi Cronfeydd cyfun		
280,279	Incwm sefydlog	484,315
1,299,750	Ecwiti	1,624,630
Buddsoddiadau eraill		
191,256	Buddsoddiadau eiddo cyfun	194,581
112,661	Ecwiti preifat	165,423
44,569	Isadeiladedd	46,220
1,928,515		2,515,169
783	Adneuron arian parod	146
1,929,298	Cyfanswm asedau buddsoddi	2,515,315
Ymrwymadau buddsoddi		
(0)	Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(126)
(0)	Cyfanswm ymrwymadau buddsoddi	(126)
1,929,298	Asedau buddsoddi net	2,515,189

Ehangwyd dadansoddiad o'r math o asedau ar gyfer 31 Mawrth 2020 i fod yn gyson â 31 Mawrth 2021

Nodyn 14a – Cysoni Symudiadau mewn Buddsoddiadau a Deilliadau

2020/21	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2020	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia- nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2021
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Buddsoddiadau cyfun	1,580,029	759,879	(727,541)	496,578	2,108,945
Buddsoddiadau eiddo cyfun	191,256	3,592	(281)	14	194,581
Ecwiti preifat / Isadeiledd	157,230	29,249	(24,283)	49,447	211,643
	1,928,515	792,720	(752,105)	546,039	2,515,169
Adneuon arian parod	783				146
Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	0				0
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	0				(126)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				19,472	
Asedau buddsoddi net	1,929,298			565,511	2,515,189

2019/20 Ailddatgan	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2019	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia- nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2020
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Buddsoddiadau cyfun	1,729,681	10,545	(9,540)	(150,657)	1,580,029
Buddsoddiadau eiddo cyfun	179,301	20,644	(777)	(7,912)	191,256
Ecwiti preifat / Isadeiledd	145,613	26,464	(13,054)	(1,793)	157,230
	2,054,595	57,653	(23,371)	(160,362)	1,928,515
Adneuon arian parod	538				783
Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	0				0
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(123)				0
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				8,844	
Asedau buddsoddi net	2,055,010			(151,518)	1,929,298

Ehangwyd dadansoddiad o'r math o asedau ar gyfer 31 Mawrth 2020 i fod yn gyson â 31 Mawrth 2021

Nodyn I4b – Dadansoddiad o Fuddsoddiadau

Buddsoddiadau fesul rheolwr buddsoddi

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2020			Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2021		
£'000	%		£'000	%	
604,237	31.3	Partneriaeth Pensiwn Cymru	1,360,124	54.1	
565,379	29.3	BlackRock	735,481	29.2	
157,230	8.2	Grŵp Partners	211,643	8.4	
181,742	9.4	Fidelity	67,178	2.7	
60,570	3.2	Lothbury	61,338	2.4	
47,832	2.5	UBS	47,627	1.9	
31,401	1.6	Threadneedle	31,904	1.3	
625	0.0	Veritas	20	0	
280,282	14.5	Insight	0	0	
1,929,298	100.0		2,515,315	100.0	

Mae'r buddsoddiadau a ganlyn yn cynrychioli mwy na 5% o asedau net y Gronfa:

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2020			Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2021		
£'000	%	Buddsoddiadau	£'000	%	
305,618	15.8	Global Opportunities Fund PPC	442,964	17.5	
298,619	15.4	Global Growth Fund PPC	432,845	17.1	
-	-	Absolute Return Bond PPC	307,181	12.2	
-	-	Black Rock ACS World Low Carbon Fund	297,967	11.8	
280,279	14.5	LDI Solutions Plus Bonds	-	-	
274,417	14.2	Black Rock Aquila Life UK Equity Index Fund	211,625	8.4	
-	-	Multi Asset Credit Fund PCC	177,134	7.0	
137,117	7.1	Fidelity Institutional Select Global Equity	-	-	
119,881	6.2	Black Rock Aquila Life Gl. Dev Fundamental Fund	172,052	6.8	

Nodyn I4c – Benthycia Stoc

Mae strategaeth fuddsoddi'r Gronfa yn nodi y caniateir benthycia stoc yn amodol ar ganiatâd penodol. Yr incwm a enillodd y Gronfa trwy fenthycia stoc oedd £94,796. Ar hyn o bryd, mae gan Partneriaeth Pensiwn Cymru gyfanswm ecwiti a ddyfynnwyd o £469m ar fenthycy. Mae'r ecwiti hyn yn parhau i gael ei gydnabod yn natganiadau ariannol y gronfa berthnasol. Nid oes unrhyw rwymedigaethau'n gysylltiedig â'r asedau a fenthycwyd.

NODYN 15 – GWERTH TEG - SAIL GWERTHUSO

Mae'r holl asedau wedi'u prasio gan ddefnyddio technegau gwerthoedd teg yn seiliedig ar nodweddion pob offeryn, gan ddefnyddio gwybodaeth sy'n seiliedig ar y farchnad lle bo hynny'n bosibl. Ni fu unrhyw newid yn y technegau prasio a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn.

Mae asedau ac ymrwymadau wedi'u dosbarthu i dair lefel, yn unol ag ansawdd a dibynadwyedd y wybodaeth a ddefnyddiwyd i bennu gwerthoedd teg.

Lefel 1 - ble mae gwerthoedd teg wedi eu pennu drwy ddefnyddio prisiau wedi'u dyfynnu a heb eu haddasu ar farchnadoedd gweithredol am asedau neu rywmedigaethau cyfwerth, sy'n cynnwys ecwiti wedi'u dyfynnu, bondiau wedi'u dyfynnu ac ymddiriedolaethau uned.

Lefel 2 - ble nad oes prisiau'r farchnad wedi'u dyfynnu ar gael, neu pan ddefnyddir technegau prasio i bennu gwerth teg yn seiliedig ar ddata gweladwy.

Lefel 3 - ble nad yw o leiaf un mewnbwn a allai gael effaith sylweddol ar brisiad yr offeryn yn seiliedig ar ddata gweladwy'r farchnad.

NODYN 15 – GWERTH TEG - SAIL GWERTHUSO (parhad)

Disgrifiad o'r Ased	Hierarchaeth brisio	Sail y prisiad	Mewnbynau arsylladwy ac na ellir eu harsylwi	Materion o sensitifrwydd allweddol sy'n effeithio ar y Prisiadau a ddarperir
Arian a chyfwerthoedd arian	Lefel 1	Bernir bod gwerth i'w gario yn werth teg oherwydd natur tymor byr yr offerynnau ariannol hyn	Diangen	Diangen
Buddsoddiadau cyfun- cronfeydd ecwiti	Lefel 2	Cyfrifir y 'NAV' (net asset value) ar sail gwerth yr asedau sylfaenol ar y farchnad	Porthiant prisiau wedi'i werthuso	Diangen
Buddsoddiadau cyfun- incwm sefydlog	Lefel 2	Cyfrifir y 'NAV' ar sail gwerth marchnadol y gwarantau incwm sefydlog sylfaenol	Porthiant prisiau wedi'i werthuso	Diangen
Buddsoddiadau eiddo cyfun	Lefel 2	Pris cynnig cau pan gyhoeddir prisiau cynnig; pris sengl cau lle cyhoeddir pris sengl	Wedi'i seilio ar 'NAV' wedi'i osod ar sail blaen-brisio	Diangen
Ecwiti preifat	Lefel 3	Prisiad cymaradwy cwmnïau tebyg yn unol ag <i>International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines 2018</i> ac <i>IPEV Board's Special Valuation Guidance</i> (Mawrth 2020)	- Lluosrif EBITDA - Lluosrif refeniw - Gostyngiad am ddiffyg marchnadwydd - Rheoli premiwm	Gallai newidiadau i lifoedd arian disgwyledig neu wahaniaethau rhwng cyfrifon archwiledig a chyfrifon nas archwiliwyd effeithio ar brisiadau
Isadeiledd	Lefel 3	Wedi'i brisio gan ddefnyddio technegau llif arian disgowntiedig i gynhyrchu gwerth presennol net	Cyfradd ddisgownt a llif arian a ddefnyddir yn y modelau	Cyfradd chwyddiant, llog, treth a chyfnewid tramor

Sensitifrwydd asedau a werthir ar lefel 3

Mae'r gwerthoedd a adroddir yn y prisiadau Lefel 3 yn cynrychioli'r amcan gyfrif mwyaf cywir owerthoedd y portffolio ar 31 Mawrth 2021. Mae unrhyw oddrychedd sy'n gysylltiedig â'r gwerth buddsoddi wedi'i ymgorffori yn y prisiad a gellir gweld y dadansoddiad sensitifrwydd yn Nodyn 17.

Trosglwyddiadau rhwng lefelau 1 a 2

Ni chafwyd unrhyw drosglwyddiadau rhwng buddsoddiadau lefelau 1 a 2 yn ystod 2020/21.

Nodyn 15a – Hierarchaeth Gwerth Teg

Mae gwerth y buddsoddiad mewn ecwiti preifat yn seiliedig ar brisiadau a ddarparwyd gan bartneriaid cyffredinol y cronfeydd ecwiti preifat y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi buddsoddi ynddynt. Paratoir y prisiadau hyn yn unol â'r *International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines*, sy'n dilyn egwyddorion prisio'r SAARh ac US GAAP.

Mae'r tabl isod yn crynhoi gwerth cario'r asedau ariannol a'r ymrwymïadau ariannol fesul lefel o 1 i 3, yn seiliedig ar y lefel â'u gwerth teg.

	Pris y farchnad a ddyfynnwyd	Gan ddefnyddio mewnbwn gweladwy	Heb fewnbwn gweladwy sylweddol	
Gwerth ar 31 Mawrth 2021	Lefel 1	Lefel 2	Lefel 3	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Incwm sefydlog	0	484,315	0	484,315
Ecwiti	0	1,624,630	0	1,624,630
Buddsoddiadau eiddo cyfun	0	194,581	0	194,581
Ecwiti preifat	0	0	165,423	165,423
Isadeilaedd	0	0	46,220	46,220
Adneuon arian parod	146	0	0	146
	146	2,303,526	211,643	2,515,315
Ymrwymïadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(126)	0	0	(126)
Cyfanswm	20	2,303,526	211,643	2,515,189

Nodyn 15a – Hierarchaeth Gwerth Teg (parhad)

	Pris y farchnad a ddyfynnwyd	Gan ddefnyddio mewnbyn gweladwy	Heb fewnbwn gweladwy sylweddol	
Gwerth ar 31 Mawrth 2020 wedi ailddatgan	Lefel 1 £'000	Lefel 2 £'000	Lefel 3 £'000	Cyfanswm £'000
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Incwm sefydlog	0	280,279	0	280,279
Ecwiti	0	1,299,750	0	1,299,750
Buddsoddiadau eiddo cyfun	0	0	191,256	191,256
Ecwiti preifat	0	0	112,661	112,661
Isadeiledd	0	0	44,569	44,569
Adneuon arian parod	783	0	0	783
	783	1,580,029	348,486	1,929,298
Ymrwymadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	0	0	0	0
Asedau ariannol net	783	1,580,029	348,486	1,929,298

Ehangwyd dadansoddiad o'r math o asedau ar gyfer 31 Mawrth 2020 i fod yn gyson â 31 Mawrth 2021

Nodyn 15b – Cysoniad Mesuriadau Gwerth Teg o Fewn Lefel 3

	Gwerth y Farchnad I Ebrill 2020 £'000	Trosglwyddiadau o Lefel 3 £'000	Pryniannau yn ystod y flwyddyn £'000	Gwerthiannau yn ystod y flwyddyn £'000	Enillion/ (colledion) na wireddwyd £'000	Enillion/ (colledion) a wireddwyd £'000	Gwerth y Farchnad 31 Mawrth 2021 £'000
Buddsoddiadau eiddo cyfun	191,256	(191,256)	0	0	0	0	0
Ecwiti preifat	112,661	0	18,796	(7,115)	45,538	(4,457)	165,423
Isadeiledd	44,569	0	10,453	(7,952)	3,909	(4,759)	46,220
Cyfanswm Lefel 3	348,486	(191,256)	29,249	(15,067)	49,447	(9,216)	211,643

Y trosglwyddiad o lefel 3 yn 2020/21 yw symudiad Buddsoddiadau Eiddo Cyfun wrth i'r cymal ansicrwydd materol gael ei godi o brisiadau eiddo.

	Gwerth y Farchnad I Ebrill 2019 £'000	Trosglwyddiadau i Lefel 3 £'000	Pryniannau yn ystod y flwyddyn £'000	Gwerthiannau yn ystod y flwyddyn £'000	Enillion/ (colledion) na wireddwyd £'000	Enillion/ (colledion) a wireddwyd £'000	Gwerth y Farchnad 31 Mawrth 2020 £'000
Buddsoddiadau eiddo cyfun	111,254	68,047	20,644	(777)	(7,817)	(95)	191,256
Ecwiti preifat	107,218	0	19,408	(5,144)	(3,101)	(5,720)	112,661
Isadeiledd	38,395	0	7,056	(1,746)	1,307	(443)	44,569
Cyfanswm Lefel 3	256,867	68,047	47,108	(7,667)	(9,611)	(6,258)	348,486

NODYN 16 – DOSBARTHIAD OFFERYNNAU ARIANNOL

Mae polisiau cyfrifo'n disgrifio sut mae gwahanol ddosbarthiadau o asedau offerynnau ariannol yn cael eu mesur a sut mae incwm a chostau, yn cynnwys enillion a cholledion gwerth teg, yn cael eu cydnabod. Mae'r tabl a ganlyn yn dadansoddi'r symiau cario o asedau ag ymrwymadau ariannol fesul categori a phennawd datganiad asedau net. Ni ail-ddosbarthwyd unrhyw asedau ariannol yn ystod y cyfnod cyfrifo.

Fel ar 31 Mawrth 2020 wedi ailddatgan			Fel ar 31 Mawrth 2021		
Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	Asedau ar gost wedi'i amortieiddio	Cost ymrwymadau ariannol	Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	Asedau ar gost wedi'i amortieiddio	Cost ymrwymadau ariannol
£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau ariannol					
1,580,029		Buddsoddiadau cyfun	2,108,945		
191,256		Buddsoddiadau eiddo cyfun	194,581		
112,661		Ecwiti preifat	165,423		
44,569		Isadeiledd	46,220		
	8,883	Arian parod		12,282	
	3,829	Dyledwyr		4,017	
1,928,515	12,712	0	2,515,169	16,299	0
Ymrwymadau ariannol					
		(2,890) Credydwyr			(3,339)
0	0	(2,890)	0	0	(3,339)
1,928,515	12,712	(2,890)	2,515,169	16,299	(3,339)

Ehangwyd dadansoddiad o'r math o asedau ar gyfer 31 Mawrth 2020 i fod yn gyson â 31 Mawrth 2021

Nodyn 16a - Enillion a cholledion net ar offerynnau ariannol

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
Gwerth teg		Gwerth teg
£'000		£'000
Asedau ariannol		
(160,362)	Gwerth teg drwy elw a cholled	546,039
0	Benthyciadau a derbyniadau	0
(160,362)	Cyfanswm yr asedau ariannol	546,039
Ymrwymadau ariannol		
0	Gwerth teg drwy elw a cholled	0
0	Cost ymrwymadau ariannol	0
0	Cyfanswm yr ymrwymadau ariannol	0
(160,362)	Asedau ariannol net	546,039

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL

Risg a rheoli risg

Prif risg hirdymor y Gronfa yw y bydd asedau'r Gronfa'n annigonol i ymdrin â'i hymrwymiaadau (h.y. y buddion a gafodd eu haddo i aelodau sy'n daladwy). Felly, nod rheoli risg buddsoddi yw lleihau'r risg o weld gostyngiad cyffredinol yng ngwerth y Gronfa a gwneud y mwyaf o'r cyfle i wneud enillion ar draws portffolio'r Gronfa yn ei gyfanrwydd. Mae'r Gronfa'n cyflawni hyn drwy amrywio'i asedau i leihau risg y farchnad (risg pris, risg arian tramor a risg cyfradd llog) a risg credyd y mae'n agored iddo ar lefel dderbyniol. Yn ogystal, mae'r Gronfa'n rheoli ei risg o hylifedd i sicrhau bod digon o hylifedd ar gael i fodloni llif arian rhagweladwy'r Gronfa. Mae'r Cyngor yn rheoli'r risgiau buddsoddi hyn fel rhan o'i raglen gyffredinol i reoli risg y Gronfa Bensiwn.

Y Pwyllgor Pensiynau sy'n gyfrifol am strategaeth rheoli risg y Gronfa. Sefydlir polisiâu rheoli risg i nodi a dadansoddi'r risgiau sy'n wynebu gweithrediadau'r Gronfa Bensiwn, yna eu hadolygu'n rheolaidd i adlewyrchu newidiadau mewn gweithgaredd ac amodau'r farchnad.

a) Risg y farchnad

Risg y farchnad yw'r risg o golledion yn sgil amrywiad ym mhrisiau ecwiti a nwyddau, llog, cyfraddau cyfnewid arian tramor a gwasgariad credyd. Mae'r Gronfa'n agored i risg y farchnad yn sgil ei weithgareddau buddsoddi, yn enwedig drwy'r ecwiti mae'n eu dal. Mae lefel y risg yn dibynnu ar amgylchiadau'r farchnad, disgwyliadau o ran prisiau yn y dyfodol, newidiadau mewn enillion a'r gymysgedd o asedau.

Nod strategaeth rheoli risg y Gronfa yw adnabod a rheoli risgiau'r farchnad i'r Gronfa o fewn paramedrau derbyniol, gan sicrhau'r enillion buddsoddiad gorau posibl.

Yn gyffredinol, rheolir anweddolrwydd gormodol yn risg y farchnad drwy amrywio'r portffolio yn ddaeryddol ac o ran sectorau diwydiant a gwarantau unigol. I leihau risg y farchnad, mae'r Gronfa a'i ymgynghorwyr buddsoddi'n monitro cyflwr y farchnad a dadansoddiadau meincnod yn briodol.

Mae'r Gronfa'n rheoli'r risgiau hyn mewn dwy ffordd:

- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risg y farchnad yn cael ei fonitro drwy ddadansoddi ffactorau risg i sicrhau bod y risg yn parhau o fewn lefelau goddefol;
- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risgiau penodol yn cael ei gyfyngu drwy bennu risgiau penodol goddefol ar gyfer buddsoddiadau unigol.

Risg prisiau eraill

Mae risg prisiau eraill yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth offeryn ariannol yn amrywio o ganlyniad i newid ym mhris y farchnad (ac eithrio'r risgiau sy'n codi o risg cyfradd llog neu risg cyfradd cyfnewid arian tramor), boed y newidiadau'n cael eu hachosi gan ffactorau sy'n benodol i'r offeryn unigol neu'rsawl a'i cyflwynodd neu ffactorau sy'n effeithio ar bob offeryn o'r fath yn y farchnad.

Mae'r Gronfa'n agored i risg prisiau cyfranddaliadau. Mae rheolwyr buddsoddi'r Gronfa'n lliniaru'r perygl pris hwn trwy amrywio a dewis gwarantau ac offerynnau ariannol eraill sy'n cael eu monitro gan y Cyngor i sicrhau ei fod o fewn y cyfyngiadau a nodir yn strategaeth buddsoddi'r Gronfa.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Risg prisiau eraill – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol a'r enillion ar fuddsoddiadau a ddisgwyllir yn ystod y flwyddyn ariannol, mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa, mae'r Cyngor wedi pennu bod y newidiadau a ganlyn mewn risg pris y farchnad yn rhesymol bosib ar gyfer cyfnod adrodd 2020/21.

Math o ased	Symudiad posib y farchnad (+/-)	
	31 Mawrth 2020	31 Mawrth 2021
	%	%
Ecwiti DU	27.5	16.7
Ecwiti Byd-Eang	28.0	17.4
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	25.4	22.1
Ecwiti Preifat	28.4	28.5
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	3.9	2.1
Isadeiledd	20.1	21.0
Eiddo	14.2	14.2
Credyd Amrywiol	8.7	6.2
Arian	0.3	0.3
Cronfa Gyfan	18.9	11.7

Mae'r newid posibl a ddatgelir uchod yn gyson a un symudiad gwyriad safonol yn y newid yng ngwerth yr asedau dros y tair blynedd ddiweddaraf. Mae cyfanswm newid posibl y gronfa yn ystyried y berthynas disgwyliedig rhwng y gwahanol ddosbarthiadau o asedau a ddangosir, yn seiliedig ar gyfnewidioldeb sylfaenol a chydberthynas yr asedau, yn unol a theori portffolio amrywiant cymedrig.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Pe byddai pris buddsoddiadau'r Gronfa ar y farchnad wedi cynyddu/gostwng yn unol â'r uchod, byddai'r newid ym mhris y farchnad yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion wedi bod fel a ganlyn:

Math o ased	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2021 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Ecwiti DU	211,625	16.7	246,966	176,283
Ecwiti Byd-eang	1,345,827	17.4	1,580,001	1,111,653
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	67,178	22.1	82,025	52,332
Ecwiti Preifat*	165,423	28.5	212,568	118,277
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	307,181	2.1	313,632	300,730
Isadeiledd*	46,220	21.0	55,926	36,514
Eiddo	194,581	14.2	222,211	166,950
Credyd Amrywiol	177,134	6.2	188,116	166,152
Arian	12,282	0.3	12,318	12,245
Dyledwyr a Chredydwyr	678	0.0	678	678
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	2,528,129		2,914,441	2,141,814
*Agedau lefel 3	211,643		268,494	154,791

Math o ased wedi ailddatgan	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2020 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Ecwiti DU	274,417	27.5	349,881	198,952
Ecwiti Byd-eang	980,710	28.0	1,255,309	706,111
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	44,625	25.4	55,960	33,290
Ecwiti Preifat	112,661	28.4	144,544	80,778
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	280,279	3.9	291,210	269,348
Isadeiledd	44,569	20.1	53,528	35,611
Eiddo	191,255	14.2	218,414	164,097
Arian	8,883	0.3	8,910	8,856
Dyledwyr a Chredydwyr	938	0.0	938	938
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	1,938,337		2,378,694	1,497,981
*Agedau lefel 3	157,230		198,072	116,389

Ehangwyd dadansoddiad o'r math o asedau ar gyfer 31 Mawrth 2020 i fod yn gyson â 31 Mawrth 2021

Risg cyfraddau llog

Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn asedau ariannol yn bennaf er mwyn cael enillion ar fuddsoddiadau. Mae'r buddsoddiadau hyn yn agored i risgiau cyfraddau llog, sy'n cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau llog y farchnad.

Mae cyfradd llog y Gronfa'n cael ei monitro'n gyson, yn unol â strategaeth rheoli risg y Gronfa, yn cynnwys monitro pa mor agored ydyw i'r cyfraddau llog ac asesiad o'r gwir gyfraddau llog yn erbyn y meincnodau perthnasol.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Gweler pa mor agored yn uniongyrchol yw'r Gronfa i newidiadau mewn cyfraddau llog fel ar 31 Mawrth 2020 a 31 Mawrth 2021 isod. Mae'r ffigyrau isod yn cyflwyno'r gyfradd llog yn seiliedig ar werth teg yr asedau ariannol gwaelodol:

Math o ased	Fel ar 31 Mawrth 2020 £'000	Fel ar 31 Mawrth 2021 £'000
Arian a chyfwerthoedd arian	8,100	12,136
Balansau arian parod	783	146
Cronfa Incwm Sefydlog	280,279	484,315
Cyfanswm	289,162	496,597

Dadansoddiad sensitifrwydd risg cyfraddau llog

Mae'r Gronfa yn cydnabod y gall cyfraddau llog amrywio ac effeithio ar incwm i'r Gronfa a gwerth yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion. Mae newid 1% mewn cyfraddau llog yn gyson â lefel ysensitifrwydd a ddefnyddiwyd fel rhan o strategaeth rheoli risg y Gronfa. Mae'r dadansoddiad isod yn rhagdybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau cyfnewid, yn parhau'n gyson, ac mae'n dangos yr effaith yn ystod y flwyddyn ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion o newid o +/- 1% mewn cyfraddau llog:

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2021 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion +1% -1% £'000 £'000	
Arian a chyfwerthoedd arian	12,136	121	(121)
Balansau arian parod	146	1	(1)
Cronfa Incwm Sefydlog *	484,315	4,843	(4,843)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	496,597	4,965	(4,965)

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2020 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion +1% -1% £'000 £'000	
Arian a chyfwerthoedd arian	8,100	81	(81)
Balansau arian parod	783	8	(8)
Cronfa Incwm Sefydlog *	280,279	33,633	(33,633)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	289,162	33,722	(33,722)

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Mae'r effaith y byddai newid o 1% mewn cyfraddau llog yn cael ar y llog a dderbyniwyd yn fach iawn gan mai 0.61% oedd cyfartaledd y gyfradd llog a dderbyniwyd ar arian yn ystod y flwyddyn, gan roi cyfanswm llog o £88,037 am y flwyddyn.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Nid yw cynnydd 1% mewn cyfraddau llog yn effeithio'r llog a dderbynnir ar asedau llog sefydlog ond byddai'n lleihau'r gwerth teg, fel y dangosir yn y tablau uchod. Nid yw newidiadau mewn cyfraddau llog yn effeithio y gwerth arian / arian a'u cyffelyb ond byddai'n effeithio'r llog a dderbynnir ar y balansau. Mae newidiadau i werth teg yr asedau ac incwm a dderbynnir o fuddsoddiadau yn cael effaith ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion ond fel y nodir uchod nid yw'n cael effaith sylweddol ar y Gronfa.

Risg arian tramor

Mae risg arian tramor yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau cyfnewid arian tramor. Mae'r Gronfa'n agored i risg arian ar offerynnau ariannol sy'n cael eu cynrychioli mewn unrhyw arian ac eithrio arian swyddogaethol y Gronfa (£DU). Mae'r Gronfa'n dal asedau sy'n cael eu cynrychioli mewn arian ac eithrio £DU.

Mae gan y Gronfa ymrwymadau ecwiti preifat ac isadeiledd mewn arian tramor (€364 miliwn a \$88.6 miliwn). Mae'r ymrwymadau hyn yn cael eu tynnu i lawr ar gais y rheolwr buddsoddi dros nifer o flynyddoedd. Gweler yr ymrwymadau cyfredol sy'n aros yn Nodyn 24. Y risg dan sylw yw y bydd y bunt yn wan o'i chymharu â'r ddoler a'r ewro pan fydd yr ymrwymadau'n cael eu tynnu i lawr ac y bydd yn cryfhau pan fo'r Gronfa wedi'i chyllido'n llawn. Mae'r Gronfa wedi bod yn ariannu'r ymrwymadau ers 2005 felly mae'r ymrwymadau wedi'i gydbwyso dros gyfnod maith o amser.

Mae cyfradd cyfnewid arian y Gronfa'n cael ei gyfrifo ar sail anweddolrwydd yr arian tramor fyddai'n effeithio ar werth y buddsoddiadau ac unrhyw arian fyddai'n cael ei ddal yn yr arian tramor hynny.

Risg arian tramor – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa, mae'r anweddolrwydd sy'n gysylltiedig â newidiadau mewn cyfraddau cyfnewid arian tramor wedi cael eu cyfrifo wrth ddefnyddio anweddolrwydd hanesyddol yr arian tramor a'r symiau cymharol ym muddsoddiadau'r Gronfa.

Y gwriad safonol disgwyledig l blwyddyn ar gyfer un arian tramor unigol ar 31 Mawrth 2021 yw 9.8%. Y gyfradd gyfatebol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020 oedd 10%. Mae'r dadansoddiad hwn yn tybio bod yr holl amrywiadau eraill, yn enwedig cyfraddau llog, yn aros yn gyson.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r tablau isod yn dangos dadansoddiad o ddatguddiad y Gronfa at arian tramor unigol fel ar 31 Mawrth 2021 ac ar ddiwedd y flwyddyn ariannol cynt:

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2021 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		Gwerth ar gynnydd £'000	Gwerth ar leihad £'000
Ecwiti Byd-eang	1,345,827	1,477,718	1,213,936
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	67,178	73,762	60,595
Ecwiti Preifat	165,423	181,634	149,211
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	307,181	337,285	277,077
Isadeiledd	46,220	50,750	41,690
Credyd Amrywiol	177,134	194,493	159,775
Eiddo	0	0	0
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	2,108,963	2,315,642	1,902,284

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2020 Wedi ailddatgan £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		Gwerth ar gynnydd £'000	Gwerth ar leihad £'000
Ecwiti Byd-eang	980,710	1,078,780	882,639
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	44,625	49,088	40,163
Ecwiti Preifat	112,661	123,927	101,395
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	280,279	308,307	252,251
Isadeiledd	44,569	49,026	40,112
Credyd Amrywiol	0	0	0
Eiddo	226	249	203
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	1,463,070	1,609,377	1,316,763

Ehangwyd dadansoddiad o'r math o asedau ar gyfer 31 Mawrth 2020 i fod yn gyson â 31 Mawrth 2021

b) Risg credyd

Mae risg credyd yn cynrychioli'r risg y bydd gwrth barti i drafodion neu offeryn ariannol yn methu â gwireddu goblygiad ac yn creu colled ariannol i'r Gronfa o ganlyniad i hynny. Yn gyffredinol, mae gwerth buddsoddiadau ar y farchnad yn adlewyrchu asesiad o gredyd wrth eu prisio ac felly darperir ar gyfer y risg o golled yng ngwerth cario asedau ariannol ag ymrwymadau'r Gronfa.

Yn ei hanfod, mae portffolio buddsoddi cyfan y Gronfa'n agored i ryw fath o risg credyd. Fodd bynnag, mae dewis gwrth bartion, broceriaid a sefydliadau ariannol o ansawdd uchel yn isafu'r risg credyd a allai godi yn sgil methiant i setlo trafodion yn brydlon.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Gweler isod meincnod ar gyfer y canran o'r cronfeydd a ddelir gan y rheolwyr buddsoddi:

Rheolwr Buddsoddi	Canran o'r Portffolio
BlackRock	29.5%
Fidelity	2.5%
Global Growth Partneriaeth Pensiwn Cymru	14.0%
Global Opportunities Partneriaeth Pensiwn Cymru	14.0%
Multi Asset Credit Partneriaeth Pensiwn Cymru	7.5%
Absolute Return Bond Partneriaeth Pensiwn Cymru	15.0%
Property (UBS, Threadneedle, Lothbury, BlackRock)	10.0%
Partners Group	7.5%

Mae'r holl fuddsoddiadau a ddelir gan reolwyr buddsoddi'n cael eu dal yn enw'r Gronfa Bensiwn felly, os yw'r rheolwr buddsoddi'n methu, nid yw buddsoddiadau'r Gronfa yn cael eu cyfrif yn rhan o'i asedau.

Cynrychiolir risg credyd contract gan y taliad net neu'r enillion sy'n aros. Mae'r risg weddilliol yn fân yn sgil bolisiau yswiriant amrywiol a ddelir i ymdrin â gwrth bartïon sy'n diffygdlu.

Er mwyn uchafu'r dychweliadau o fuddsoddiadau tymor byr ac adneuon arian parod, mae'r Cyngor yn buddsoddi unrhyw arian gwarged dros dro yn ei gyfrifon banc gydag unrhyw arian gwarged dros ben yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn. Telir rhaniad priodol o'r llog a enillir i'r Gronfa Bensiwn a rhennir unrhyw golledion wrth fuddsoddi ar sail yr un gyfran. Oherwydd natur y trefniadau banc, nid yw unrhyw arian gwarged yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn yn cael ei drosglwyddo i gyfrifon banc y Cyngor. Am fod y buddsoddiadau tymor byr yn cael eu gwneud mewn enw Cyngor Gwynedd, maent yn dangos yn llawn ar fantolen y Cyngor. Elfen y Gronfa Bensiwn o'r buddsoddiadau tymor byr a'r adnau arian ar 31 Mawrth 2021 oedd £12.5m (£8.2m ar 31 Mawrth 2020).

Ni adneuir arian mewn banciau a sefydliadau ariannol oni bai eu bod yn cael eu graddio o ran statws credyd yn annibynnol, a'u bod yn bodloni meini prawf credyd y Cyngor. Yn ogystal, mae'r Cyngor wedi gosod cyfyngiadau ar y ganran uchaf o adneuon y gellir eu gwneud mewn unrhyw ddosbarth o sefydliad ariannol penodol. Hefyd, mae'r Cyngor yn buddsoddi canran a gytunwyd o gronfeydd yn y marchnadoedd arian er mwyn cael buddsoddiadau amrywiol. Mae'r cronfeydd marchnad arian a ddewiswyd oll wedi derbyn statws credyd AAA gan asiantaeth statws credyd blaenllaw. Cred y Cyngorei fod wedi rheoli pa mor agored ydyw i risg credyd a dim ond un profiad o ddiffygdlu neu adneuddiad oes modd eu hadennill sydd ganddo, sef pan roddwyd Banc Heritable yn nwylo'r gweinyddwyr yn 2008. Gweler manylion llawn yn Nodyn 27.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Nid yw cyflogwyr y Gronfa'n cael eu hasesu ar hyn o bryd ar gyfer eu statws credyd neu ar gyfer y cyfyngiadau credyd unigol sydd wedi'u gosod. Mae risg yn bodoli na ellir casglu cyfraniadau gan gyflogwyr ble nad oes ganddynt unrhyw aelodau sy'n cyfrannu (e.e. y risg sy'n gysylltiedig â chyflogwyr gyda nifer fechan o aelodau sy'n dewis peidio â chyfrannu), felly mae'r Awdurdod Gweinyddu'n monitro newidiadau mewn aelodaeth bob blwyddyn.

Bydd angen i gyflogwyr newydd sy'n dod yn rhan o'r Gronfa gytuno i ddarparu bond neu gael gwarant i leihau'r risg o golledion ariannol i'r Gronfa yn y dyfodol pe na fyddai'r cyflogwr dan sylw'n medru bodloni ei hymrwymiaidau pensiwn pe byddai'n ymadael â'r Gronfa. Fel y dangosir yn Nodyn 25 mae dau gyflogwr wedi darparu bondiau. Bydd unrhyw ymrwymiaidau eraill ar y Gronfa yn y dyfodol o ganlyniad i gyflogwr yn ymadael yn cael eu cario gan y Gronfa a'u rhannu dros yr holl gyflogwyr. Gwneir hyn i sicrhau bod y cyfnodau a'r symiau adfer actiwaraidd yn cael eu cadw ar lefel y gall cyflogwyr llai ymdopi â hi.

Mae'r risg wedi cynyddu yn sgil dyfarniad cyfreithiol diweddar, fydd o bosib yn pennu na ellir codi cyfraniadau ar gyflogwyr nad oes ganddynt aelodau sy'n cyfrannu dan Reoliadau Gweinyddu'r CPLIL. Fodd bynnag, nid yw'r dyfarniad hwn yn effeithio ar allu'r Gronfa i gasglu cyfraniadau yn dilyn prisiad ymadael dan Reoliad 38(2). Gellir rhoi cyfarwyddyd i'r Actiwari ystyried adolygu'r cyfraddau a'rdystysgrif Addasiadau i gynyddu cyfraniadau cyflogwr dan Reoliad 38 o Reoliadau CPLIL (Gweinyddu) 2008 rhwng y prisiad a gynhelir teirblyneddol.

c) Risg hylifedd

Mae'r risg hylifedd yn cynrychioli'r risg na fydd modd i'r Gronfa fodloni ei oblygiadau ariannol wrth iddynt ddod yn ddyledus. Felly, mae'r Cyngor yn cymryd camau i sicrhau bod gan y Gronfa Bensiwn ddigon o adnoddau arian parod i fodloni ei hymrwymiaidau i dalu pensiynwyr ac i fodloni ymrwymiaidau buddsoddi.

Mae gan y Cyngor llif arian sy'n ceisio sicrhau bod arian parod ar gael pe bai ei angen. Yn ogystal, mae'r cyfraniadau cyfredol a dderbynnir gan gyflogwyr ac aelodau yn cyfrannu'n llawer mwy na'r hyn a delir allan mewn buddion. Buddsoddir yr arian parod dros ben ac ni ellir ei dalu'n ôl i gyflogwyr. Mae Actiwari'r Gronfa yn sefydlu'r cyfraniadau y dylid eu talu fel y gellir bodloni holl rwymedigaethau'r dyfodol.

Nid oes unrhyw gyfyngiad ar y swm y gall cyfrif banc y Gronfa Bensiwn ei ddal. Dylai'r symiau a ddelir yn y cyfrif hwn fodloni anghenion hylifedd arferol y Gronfa. Mae unrhyw arian dros ben dros dro yn cael ei fuddsoddi gan y Cyngor yn unol â'r Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys er mwyn darparu incwm ychwanegol i'r Gronfa Bensiwn. Buddsoddir arian parod dros ben yn unol â'r Datganiad Egwyddorion Buddsoddi.

Yn ogystal, mae gan y Gronfa fynediad at gyfleuster gorddrafft trwy drefniadau cyfrifon banc grŵp y Cyngor. Dim ond i fodloni gwahaniaethau amseru tymor byr ar daliadau pensiwn y defnyddir y cyfleusterhwn. Gan mai benthyciadau byrdymor eu natur fyddai'r rhain, ystyrir bod pa mor agored i risg credyd yw'r Gronfa yn hyn o beth yn ddibwys.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r Gronfa'n diffinio asedau hylifol fel asedau y gellir eu trosglwyddo'n arian parod o fewn tri mis. Asedau anhylif yw'r asedau fydd yn cymryd cyfnod mwy na thri mis i'w trosglwyddo'n arian parod. Ar 31 Mawrth 2021, roedd gwerth yr asedau anhylif yn £406m, sy'n cynrychioli 16.1% o gyfanswm asedau'r Gronfa (31 Mawrth 2020: £348m, a oedd yn cynrychioli 18.0% o gyfanswm asedau'r Gronfa).

Mae rheolwyr yn paratoi rhagolygon llif arian cyfnodol er mwyn deall a rheoli amseriad llif arian y Gronfa. Mae lefel strategol briodol y balans arian parod i'w ddal yn ffurfio rhan o strategaeth fuddsoddi'r Gronfa.

Mae'r holl rwymedigaethau ariannol ar 31 Mawrth 2021 yn ddyledus o fewn blwyddyn, yn yr un modd ag ar 31 Mawrth 2020.

Risg ail ariannu

Y risg allweddol yw y bydd y Gronfa wedi'i rwymo i ailgyflenwi cyfran sylweddol o'i hofferynnau ariannol pan fo cyfraddau llog yn anffafriol. Nid oes gan y Gronfa unrhyw offerynnau ariannol sydd â risg ail ariannu'n rhan o'i strategaethau rheoli trysorlys a buddsoddi.

NODYN 18 – TREFNIADAU CYLLIDO

Yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gweinyddu) 2013, mae actiwari'r Gronfa yn ymgymryd â phrasiad teirblynyddol er mwyn sefydlu'r gyfradd cyfraniadau i gyflogwyr ar gyfer y tair blynedd i ddod. Cynhaliwyd y prasiad diwethaf fel ar 31 Mawrth 2019 ac mae'r prasiad nesaf yn digwydd 31 March 2022.

Disgrifiad o'r Polisi Cyllido

Amlinellir y polisi cyllido yn Natganiad Strategaeth Cyllido yr Awdurdod Gweinyddu a gafodd ei adolygu fel rhan o brisiad 2019.

Mae elfennau allweddol y polisi cyllido fel a ganlyn:

- sicrhau hydaledd hirdymor y Gronfa dros y tymor hir. Bydd hyn yn sicrhau bod digon o arian ar gael i gwrdd â buddion yr holl aelodau/dibynyddion wrth iddynt ddod yn daladwy.
- sicrhau bod cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn weddol sefydlog os yw'n rhesymol i wneud hynny.
- lleihau'r cyfraniadau ariannol tymor hir mae'r cyflogwyr yn talu i'r Cynllun drwy adnabod y cysylltiad rhwng asedau a rhwymedigaethau a mabwysiadu strategaeth fuddsoddi sy'n cydbwysu risg ac elw (bydd hyn hefyd yn lleihau'r costau i'w talu gan dalwyr Treth Gyngor).
- i adlewyrchu nodweddion gwahanol y gwahanol gyflogwyr i bennu cyfraddau cyfraniadau drwy gael strategaeth gyllido clir a thryloyw sy'n dangos sut y gall pob cyflogwr gyfarfod a'u rhwymedigaethau dros y blynyddoedd i ddod.
- defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg i gyflogwyr eraill ac yn benodol i'r rhai sy'n talu'r Dreth Gyngor yn sgil cyflogwyr yn diffygdlu ei rwymedigaethau pensiwn.

Amlinella'r Datganiad Strategaeth Cyllido sut mae'r Awdurdod Gweinyddu yn ceisio cydbwysu'r nodau croestynnol o ddiogelu hydaledd y Gronfa a chadw cyfraniadau cyflogwyr yn sefydlog.

NODYN 18 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

O ran cyflogwyr oedd â chyfamod digon cryf yn ôl yr Awdurdod Gweinyddu, mae cyfraniadau wedi cael eu sefydlogi i fod yn debygol iawn o gyflawni'r targed cyllido dros 17 mlynedd. Defnyddiwyd dull modelu ymrwymadau asedau sy'n dangos os caiff y cyfraddau cyfrannu hyn eu talu a bod newidiadau cyfraniadau yn y dyfodol yn cael eu cyfyngu fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido, fod yna siawns gwell na 70% o hyd y bydd y Gronfa yn dychwelyd i ariannu'n llawn dros y 17 mlynedd.

Sefyllfa Gyllido ar adeg y Prisiad Cyllido Ffurfiol Diwethaf

Cynhaliwyd y prisiad actwaraidd mwyaf diweddar dan Reoliad 62 Rheoliadau (Gweinyddol) Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ar 31 Mawrth 2019. Datgelodd y prisiad hwn fod asedau'r Gronfa, oedd wedi'u prisio'n £2,081 miliwn ar 31 Mawrth 2019, yn ddigon i dalu 108% o'r ymrwymadau (h.y. gwerth cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo) oedd wedi'u cronni hyd at y dyddiad hwnnw. O ganlyniad, y gwared ym mhrisiad 2019 oedd £156 miliwn.

Gosodwyd allan cyfraniad pob cyflogwr yn y prisiad, gyda'r nod o gyflawni cyllido llawn o fewn gorwel amser a thebygolrwydd a fesurwyd yn unol â'r Datganiad Strategaeth Cyllido. Cafodd cyfraniadau cyflogwyr unigol am y cyfnod 1 Ebrill 2020 i 31 Mawrth 2023 eu pennu yn unol â pholisi cyllido'r Gronfa fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido.

Prif Rhagdybiaethau Actwaraidd a'r Dull a ddefnyddiwyd i Brisio'r Ymrwymadau

Disgrifir y manylion llawn am y dulliau a'r rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn yr adroddiad prisio 2019.

Dull

Aseswyd yr ymrwymadau drwy ddefnyddio dull buddion cronedig sy'n ystyried aelodaeth bensïnadwy hyd at y dyddiad prisio, ac yn ystyried cynnydd disgwyliedig mewn cyflog yn y dyfodol, ymddeoliad neu ddyddiad disgwyliedig cynharach o adael aelodaeth bensïnadwy.

Rhagdybiaethau

Dilynwyd dull sy'n gysylltiedig â'r farchnad i brisio'r ymrwymadau er mwyn sicrhau cysondeb gyda phrisiad o asedau'r Gronfa yn ôl eu gwerth ar y farchnad.

Roedd y rhagdybiaethau ariannol allweddol a fabwysiadwyd ar gyfer prisiad 2019 fel a ganlyn:

Rhagdybiaethau Ariannol	31 Mawrth 2019
Cyfradd disgownt	3.9%
Cynnydd mewn cyflog	2.6%
Cynnydd mewn pensiwn	2.3%

Y rhagdybiaeth demograffig allweddol oedd yr ystyriaeth a roddwyd i hirhoedledd. Mae'r rhagdybiaethau disgwyliaid oes yn seiliedig ar *VitaCurves* y Gronfa gyda gwelliannau yn unol a model CMI 2018, sy'n tybio bod y gyfradd bresennol o welliannau wedi cyrraedd y brig a bydd yn cydgyfeirio at gyfradd hirdymor o 1.25% y flwyddyn. Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau hyn, mae'r disgwyliaid oes gyfartalog yn y dyfodol i oed 65 fel a ganlyn:

NODYN 18 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

Rhagdybiaethau marwolaeth yn 65 mlwydd oed	Gwryw Blynnyddoedd	Benyw Blynnyddoedd
Pensiynwyr cyfredol	21.3	23.4
Pensiynwyr y dyfodol (45 oed ym mhrisiad 2019)	22.2	25.1

Mae copïau o adroddiad Prisiad 2019 a'r Datganiad Strategaeth Cyllido ar gael ar wefan y Gronfa Bensiwn www.cronfabensiwnngwynedd.cymru

Profiad yn ystod y Cyfnod ers 31 Mawrth 2019

Amharwyd yn ddifrifol ar farchnadoedd gan COVID 19 ym mis Mawrth 2020, ond yn y flwyddyn 2020/21 fe wnaethant wella'n gryf. O ganlyniad, mae lefel ariannu'r Gronfa ar 31 Mawrth 2021 yn debygol o fod yn welliant i'r hyn a adroddwyd yn y prisiad ffurfiol blaenorol.

Cynhelir y prisiad actiwaraid nesaf fel ar 31 Mawrth 2022. Adolygir y Datganiad Strategaeth Cyllido ar yr un adeg.

NODYN 19 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI'U HADDO

Yn ogystal â'r prisiad cyllido teirblynnyddol, mae'r actiwari hefyd yn cynnal prisiad o rwymedigaethau'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar SCC19 bob blwyddyn gan ddefnyddio'r un data sylfaenol â'r prisiad cyllido wedi'i dynnu ymlaen i'r flwyddyn ariannol gyfredol, gan ystyried y newidiadau yn niferoedd yr aelodau a diweddarau rhagdybiaethau ar gyfer y flwyddyn gyfredol. Nid yw'r gwerthusiad yn cael ei ymgymryd yn yr un modd a ddefnyddir ar gyfer gosod cyfraddau cyfrannu i'r Gronfa, ac nid yw cyfrifon y Gronfa yn ystyried rhwymedigaethau talu pensiynau na buddion eraill yn y dyfodol.

Er mwyn asesu gwerth y buddion yn seiliedig ar hyn, mae'r actiwari wedi diweddarau'r rhagdybiaethau actiwaraid (gweler isod) o'r rhai a ddefnyddir er dibenion cyllido (gweler Nodyn 18) a hefyd mae wedi'u defnyddio i ddarparu'r adroddiadau SCC19 ac SAA102 ar gyfer cyflogwyr unigol yn y Gronfa. Yn ogystal, mae'r actiwari wedi priso buddion salwch a marwolaeth yn unol â SCC19.

Roedd gwerth cyfredol actiwaraid y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo ar 31 Mawrth 2020 ac 2021, fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2020	31 Mawrth 2021
Rhagdybiaethau	£m	£m
Aelodau Gweithredol	1,279	1,939
Aelodau Gohiriedig	445	631
Pensiynwyr	809	882
Cyfanswm	2,533	3,452

Fel y nodir uchod, mae'r ymrwymadau uchod wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar SCC19 ac felly maent yn wahanol i ganlyniadau'r prisiad cyllido teirblynnyddol a gynhaliwyd yn 2019 (gweler Nodyn 18) gan fod SCC19 yn nodi cyfradd ddisgownt yn hytrach na chyfradd sy'n adlewyrchu cyfraddau'r farchnad.

NODYN 19 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI’U HADDO (parhad)

Y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Defnyddiwyd y tybiaethau ariannol sydd yn cael eu mabwysiadu ar gyfer adroddiad SCC19 yr Awdurdod Gweinyddol fel y ganlyn ac maent yn wahanol ar 31 Mawrth 2020 a 2021. Mae’r actiwari yn amcanu mai effaith y newid mewn tybiaethau i 31 Mawrth 2021 yw i gynyddu y gwerth presennol actiwaraidd o £756m. Amcanir mai effaith y newid mewn demograffiaeth a hirhoedledd ydi cynyddu y gwerth presennol actiwaraidd o £42m.

	31 Mawrth 2020	31 Mawrth 2021
Rhagdybiaeth	%	%
Cyfradd cynnydd mewn pensiwn	1.90	2.85
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	2.20	3.15
Cyfradd ddisgownt	2.30	2.00

Mae’r disgwyliad oes ar gyfer y dybiaeth hirhoedledd yn seiliedig ar VitaCurves y Gronfa gyda gwelliannau yn unol â model CMI 2020, gyda phwysiad 0% o ddata 2020, llyfnhau safonol (Sk7), addasiad cychwynnol o 0.5% a chyfradd gwella tymor hir o 1.5% y flwyddyn. Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau hyn, mae’r disgwyliad oes gyfartalog yn y dyfodol i oed 65 wedi’u crynhoi isod:

	Gwryw Blynnyddoedd	Benyw Blynnyddoedd
Pensiynwyr cyfredol	21.5	23.9
Pensiynwyr y dyfodol (45 oed ym mhriiad 2019)	22.7	25.9

Mae’r rhagdybiaeth cymudiad yn caniatáu i bensiynwyr y dyfodol dewis cyfnewid pensiwn am arian parod di-dreth ychwanegol o hyd at 50% o gyfyngiadau Cyllid a Thollau EM am wasanaeth cyn Ebrill 2008 a 75% o gyfyngiadau Cyllid a Thollau EM am wasanaeth ar ôl Ebrill 2008.

Mae’r sensitifrwydd ynghylch y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd i fesur rhwymedigaethau wedi’u nodi isod:

Sensitifrwydd i’r Rhagdybiaethau am y flwyddyn sy’n gorffen 31 Mawrth 2021	Amcan % y cynnydd mewn rhwymedigaethau	Amcan swm ariannol
0.5% y.f. o gynnydd mewn chwyddiant pensiwn	10	333
0.5% y.f. o gynnydd mewn cyflog	1	46
0.5% y.f. o leihad yn y gyfradd ddisgownt	11	388

Y brif ragdybiaeth demograffig yw’r tybiaeth hirhoedledd. At ddibenion sensitifrwydd, amcangyfrifir y byddai cynnydd o flwyddyn yn y disgwyliad oes yn cynyddu y rhwymedigaeth oddeutu 3-5%.

NODYN 20 – ASED AU CYFREDOL

31 Mawrth 2020 £'000		31 Mawrth 2021 £'000
403	Cyfraniadau sy'n ddyledus – gweithwyr	421
1,234	Cyfraniadau sy'n ddyledus – cyflogwyr	1,402
2,192	Amrywiol ddyledwyr	2,194
3,829	Cyfanswm dyledwyr	4,017
8,100	Arian	12,136
11,929	Cyfanswm	16,153

NODYN 21 – YMRWYMIADAU CYFREDOL

31 Mawrth 2020 £'000		31 Mawrth 2021 £'000
1,828	Credydwyr amrywiol	1,671
1,062	Buddion sy'n daladwy	1,542
2,890	Cyfanswm	3,213

NODYN 22 – CYFRANIADAU GWIRFODDOL YCHWANEGOL (AVC)

Mae gwerth y cronfeydd ar y farchnad wedi'i nodi isod:

	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2020 £'000	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2021 £'000
Clerical Medical	3,674	4,372
Utmost Life	193	193
Standard Life	5	5
Cyfanswm	3,872	4,570

Talwyd cyfraniadau AVC yn uniongyrchol i'r rheolwyr fel a ganlyn:

	2019/20 £'000	2020/21 £'000
Clerical Medical	601	597
Standard Life	10	0
Cyfanswm	611	597

NODYN 23 – TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Cyngor Gwynedd

Cyngor Gwynedd sy'n gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd. O ganlyniad, mae perthynas gryf rhwng y Cyngor a'r Gronfa Bensiwn.

Cafodd y Cyngor gostau o £1,231,146 (£1,275,899 yn 2019/20) mewn perthynas â gweinyddu'r Gronfa ac yn dilyn hynny, cafodd ad-daliad am y costau hyn gan y Gronfa. Yn ogystal, y Cyngor yw un o gyflogwyr mwyaf aelodau'r Gronfa a chyfrannodd £25.33m tuag at y Gronfa yn 2020/21 (£27.06m yn 2019/20). Ar ddiwedd y flwyddyn, £0.405m oedd dyled y Cyngor i'r Gronfa yn bennaf mewn perthynasâ llôg a dalwyd ar fuddsoddiadau'r Gronfa Bensiwn a chyfraniadau ar gyfer Mawrth 2021 a £1.25m oedd dyled y Gronfa i'r Cyngor yn bennaf mewn perthynas ag ad-daliadau i'r Cyngor am y costau gweinyddol.

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd ddau gyfrif banc a ddelir fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian parod dros ben a ddelir yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi bob dydd. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa dros y flwyddyn. Yn ystod 2020/21, derbyniodd y Gronfa log o £88,037 (£266,995 yn 2019/20) gan Gyngor Gwynedd.

Llywodraethu

Roedd dau aelod o'r Pwyllgor Pensiynau yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2020/21 (yr aelodau pwyllgor P. Jenkins a J.B. Hughes). Yn ogystal, mae aelodau'r pwyllgor P. Read (aelod tan Mai 2020), S.W. Churchman, R.W. Williams, J.B. Hughes, A.W. Jones, I. Thomas, G. Edwards a S. Glyn yn aelodau gweithredol o'r Gronfa Bensiwn. Roedd y diweddar D. Cowans hefyd yn aelod gweithredol o'r Gronfa Bensiwn.

Roedd dau aelod o'r Bwrdd Pensiwn yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2020/21 (yr aelodau bwrdd H. E. Jones a S. Warnes). Yn ogystal, mae aelodau Bwrdd A.L.I. Evans, O. Richards, H. Trainor a S. E. Parry yn aelodau gweithredol o'r Gronfa Bensiwn.

Prif Bersonél Rheoli

Swyddog Adran 151 y gronfa yw prif bersonél rheoli'r gronfa.

Mae'r cyflog sy'n daladwy i brif bersonél rheoli y gellir ei phriodoli i'r gronfa wedi'i nodi isod:

31/03/2020 £'000	31/03/2021 £'000
8 Buddion tymor byr	8
2 Buddion ôl-gyflogaeth	2
10	10

NODYN 24 – YMRWYMIADAU DAN GONTRACTAU BUDDSODDI

Roedd yr ymrwymadau (buddsoddiadau) cyfalaf sy'n aros ar 31 Mawrth fel a ganlyn:

	Cyfanswm ymrwymadau €'000	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2020 €'000	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2021 €'000
P.G. Direct 2006	20,000	776	776
P.G. Global Value 2006	50,000	3,477	3,477
P.G. Secondary 2008	15,000	1,960	1,960
P.G. Global Value 2011	15,000	2,096	2,096
P.G. Global Infrastructure 2012	40,000	8,147	7,019
P.G. Direct 2012	12,000	1,181	1,181
P.G. Global Value 2014	12,000	1,531	1,531
P.G. Direct Equity 2016	50,000	2,826	2,826
P.G. Global Value 2017	42,000	25,973	23,120
P.G. Global Infrastructure 2018	28,000	23,688	21,516
P.G. Direct Equity 2019	48,000	Amh	30,964
PG Direct Infrastructure 2020	32,000	Amh	29,602
Cyfanswm Ewro	364,000	71,655	126,068
	\$'000		
P.G. Emerging Markets 2011	7,000	1,082	1,082
P.G. Secondary 2015	38,000	18,401	17,640
P.G. Direct Infrastructure 2015	43,600	20,840	13,780
Cyfanswm Doleri	88,600	40,323	32,502

Mae 'PG' uchod yn cyfeirio at y Partners Group, y rheolwr buddsoddi sy'n buddsoddi mewn meysydd 'amgen' (ecwiti preifat ac isadeiledd) ar ran y Gronfa.

Mae'r ymrwymadau hyn yn ymwneud â thaliadau galw sy'n aros ar gronfeydd partneriaethau cyfyngedig heb eu dyfynnu a ddelir yn rhan ecwiti preifat y portffolio. Mae'r symiau a 'elwir' gan y cronfeydd hyn yn afreolaidd o ran eu maint a'u hamseriad dros nifer o flynyddoedd o ddyddiad yr ymrwymiad gwreiddiol.

NODYN 25 - ASEDAU DIBYNNOL

Mae dau o gyflogwyr sy'n gyrff a ganiateir yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd yn dal bondiau yswiriant i'w diogelu yn erbyn y posibilrwydd o fethu â bodloni eu goblygiadau pensiwn. Llunnir y bondiau hyn o blaid y Gronfa ac ni wneir taliad ohonynt oni bai bod y cyflogwr yn methu talu.

NODYN 26 - YMRWYMIADAU DIBYNNOL

Ni nodwyd unrhyw ymrwymadau dibynnol.

NODYN 27 - COLLEDION YN SGIL AMHARIADAU

Amhariad yr adneuoŷn ym Manc Gwlad yr Iâ

Yn ystod 2008/09, roedd y Cyngor wedi adneuo £4m gyda Heritable Bank, banc wedi'i gofrestru yn y DU dan Gyfraith yr Alban. Roedd £565,200 o'r buddsoddiad hwnnw'n perthyn i'r Gronfa Bensiwn. Rhoddwyd y cwmni yn nwylo'r gweinyddwyr ar 7 Hydref 2008. Derbyniodd y Cyngor ddychweliad o £3,976,718, sef 99.4% gan y gweinyddwyr hyd at 31 Mawrth 2021. Derbyniwyd y difidend terfynol ym mis Gorffennaf 2020 ac mae'r weinyddiaeth bellach wedi'i chwblhau.

Adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru ar gyfer aelodau Cyngor Gwynedd sy'n gweithredu fel awdurdod gweinyddu ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd

Barn ar y datganiadau ariannol

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben yn 31 Mawrth 2021 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Mae datganiadau ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cynnwys cyfrif y gronfa, datganiad o'r asedau net a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiau cyfrifyddu perthnasol. Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a'r safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd ac y'u haddaswyd gan God Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020-21.

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o drafodiadau ariannol y gronfa bensiwn ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021, ac o swm a threfniadaeth ei hasedau a'i rhwymedigaethau ar y dyddiad hwnnw ac eithrio'r rhwymedigaethau i dalu pensiynau a budd-daliadau ar ôl diwedd y flwyddyn;
- wedi eu paratoi'n briodol yn unol â gofynion deddfwriaethol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd ac y'u haddaswyd gan God Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020-21.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU (Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Cyrff y Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Mae disgrifiad pellach o'm cyfrifoldebau o dan y safonau hynny i'w weld yn yr adran o fy adroddiad ar gyfrifoldebau'r archwilydd wrth archwilio datganiadau ariannol. Rwyf yn annibynnol o'r cronfa bensiwn yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio a gefais yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barn.

Casgliadau sy'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod y defnydd o sail gyfrifyddu busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith a gyflawnais, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol sy'n ymwneud â digwyddiadau nac amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth perthnasol ar allu'r cynllun pensiwn i barhau i fabwysiadu sail gyfrifyddu busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r adeg pan awdurdodir cyhoeddiad y datganiadau ariannol.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau y swyddog ariannol cyfrifol mewn cysylltiad â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol heblaw'r datganiadau ariannol a'm hadroddiad archwilydd arnynt. Mae'r Swyddog Ariannol Cyfrifol yn gyfrifol am yr wybodaeth arall a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmparu'r wybodaeth arall ac, oni nodir fel arall yn glir yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o sicrwydd ynghylch hynny. Fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny,

ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson yn berthnasol â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu ei bod yn ymddangos fel arall ei bod wedi ei chamddatgan yn berthnasol. Os byddaf yn nodi anghysondebau perthnasol o'r fath neu gamddatganiadau perthnasol amlwg, mae'n ofynnol imi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os byddaf, ar sail y gwaith a gyflawnais, yn dod i'r casgliad bod yr wybodaeth arall hon wedi ei chamddatgan yn berthnasol, mae'n ofynnol imi roi gwybod am y ffaith honno.

Nid oes gennyf unrhyw beth i adrodd amdano i'r perwyl hwn.

Adroddiad ynghylch gofynion eraill

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- mae'r wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r adroddiad blynyddol wedi ei baratoi yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013.

Materion y byddaf yn adrodd arnynt drwy eithriad

Yng ngoleuni gwybodaeth a dealltwriaeth y gronfa bensiwn a'i hamgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr adroddiad blynyddol.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol, y cyflwynaf adroddiad ichi arnynt, os, yn fy marn i:

- nad oes cofnodion cyfrifyddu digonol wedi eu cadw, neu ni dderbyniwyd ffurflenni cyfrifyddu digonol ar gyfer fy archwiliad oddi wrth y canghennau nad yw fy nhîm wedi ymweld â nhw;
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad.

Cyfrifoldebau

Cyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol mewn cysylltiad â'r datganiadau ariannol

Fel yr esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y datganiadau ariannol, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol, sy'n rhoi darlun gwir a theg, ac am ba bynnag reolaeth fewnol sy'n angenrheidiol ym marn y swyddog ariannol cyfrifol i allu paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny trwy dwyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, y swyddog ariannol cyfrifol sy'n gyfrifol am asesu gallu'r gronfa bensiwn i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel y bo'n briodol, faterion sy'n ymwneud â'r busnes gweithredol a defnyddio sail gyfrifyddu busnes gweithredol oni thybir bod hynny'n amhriodol.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd o ran archwilio'r datganiadau ariannol

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn i. Sicrwydd rhesymol yw lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (DU) yn canfod camddatganiad perthnasol bob amser pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau godi trwy dwyll neu wall a chânt

eu hystyried yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, gellid disgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yw achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rwy'n cynllunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn cysylltiad ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

- holi'r rheolwyr, pennaeth archwilio mewnol y Cyngor a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol sy'n ymwneud â pholisïau a gweithdrefnau Cronfa Bensiwn Gwynedd mewn cysylltiad â:
 - nodi, gwerthuso a chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau ac a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o beidio â chydymffurfio;
 - canfod ac ymateb i risgiau o dwyll ac a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, tybiedig neu honedig; a'r
 - rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau.
- ystyried, gan weithredu fel tîm archwilio, sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion twyll posibl. Yn rhan o'r drafodaeth hon, nodais y posibilrwydd o dwyll yn postio cylchgronau anarferol;
- cael dealltwriaeth o fframwaith awdurdod Cronfa Bensiwn Gwynedd yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoliadol eraill y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn gweithredu ynddynt, gan ganolbwyntio ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Yn ogystal â'r uchod, roedd fy ngweithdrefnau ar gyfer ymateb i risgiau a nodwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu datgeliadau y datganiad ariannol a phrofi dogfennau ategol er mwyn asesu cydymffurfedd â'r cyfreithiau a'r rheoliadau perthnasol a drafodir uchod;
- holi'r rheolwyr a'r Pwyllgor Pensiynau;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a'r awdurdod gweinyddu; ac
- wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll trwy wrth-wneud rheolaethau gan reolwyr, profi priodoldeb cofnodion mewn cyfnodolion ac addasiadau eraill; asesu a yw'r barnau wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu yn arwydd o duedd bosibl; a gwerthuso rhesymeg busnes unrhyw drafodiadau arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu allan i fusnes arferol.

Rwyf hefyd wedi cyfleu cyfreithiau a rheoliadau perthnasol a nodwyd a risgiau o dwyll posibl i bob tîm archwilio, gan barhau i fod yn effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau trwy gydol yr archwiliad.

Mae'r anhawster cynhenid i ganfod afreoleidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Cronfa Bensiwn Gwynedd, a natur, amseru a graddau'r gweithdrefnau archwilio a gyflawnir yn effeithio ar y graddau y gall fy ngweithdrefnau ganfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd o ran archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o fy adroddiad archwilydd.

Tystysgrif cwblhau archwiliad

Tystiaf fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Cronfa Bensiwn yn unol â gofynion Deddf ArchwilioCyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol Cymru
19 Tachwedd 2021

24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ

Adroddiad ar yr Archwiliad o'r Cyfrifon – Cronfa Bensiwn Gwynedd

Blwyddyn archwilio: 2020-21

Dyddiad cyhoeddi: Tachwedd 2021

Cyfeirnod y ddogfen: 2690A2021-22

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Os ceir cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Côd Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Côt adran 45 yn nodi'r arfer o ran trin ceisiadau a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partïon perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru yn drydydd partïon perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu aildddefnyddio'r ddogfen hon i Swyddfa Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.

Cynnwys

Rydym yn bwriadu cyhoeddi adroddiad archwilio diamod ar eich Adroddiad Blynnyddol a'r Cyfrifon. Mae rhai materion y mae angen rhoi gwybod ichi amdanynt cyn eu cymeradwyo.

Adroddiad ar yr Archwiliad o'r Cyfrifon

Cyflwyniad	4
Effaith COVID-19 ar archwiliad eleni	4
Barn archwilio arfaethedig	5
Materion arwyddocaol sy'n codi o'r archwiliad	6
Atodiadau	
Atodiad 1 – Llythyr Sylwadau Terfynol	7
Atodiad 2 – Adroddiad Archwilio Arfaethedig	10

Adroddiad ar yr Archwiliad o'r Cyfrifon

Cyflwyniad

- 1 Rydym yn crynhoi prif ganfyddiadau ein harchwiliad o'ch adroddiad blynyddol a'ch cyfrifon ar gyfer 2020-21 yn yr adroddiad hwn.
- 2 Rydym eisoes wedi trafod y materion hyn gyda'r Pennaeth Cyllid a'i dîm.
- 3 Ni all archwilywyr byth roi sicrwydd cyflawn bod cyfrifon wedi'u datgan yn gywir. Yn lle hynny, rydym yn gweithio i lefel o 'berthnasedd'. Pennir y lefel hon o berthnasedd i geisio adnabod a chywiro camddatganiadau a allai arwain fel arall at gamarwain rhywun sy'n defnyddio'r cyfrifon.
- 4 Fe bennon ni lefel o £25.3 miliwn ar gyfer hyn yn archwiliad eleni.
- 5 Rydym bellach wedi cwblhau archwiliad eleni'n sylweddol.
- 6 Yn ein barn broffesiynol ni, rydym wedi cydymffurfio â'r safonau moesegol sy'n berthnasol i'n gwaith; bod yn annibynnol arnoch chi; ac, ni pheryglwyd ein gwrthrychedd mewn unrhyw ffordd. Nid oes unrhyw berthnasoedd rhyngom ni a chithau a allai danseilio ein gwrthrychedd a'n hannibyniaeth yn ein tyb ni.

Effaith COVID-19 ar archwiliad eleni

- 7 Mae pandemig COVID-19 wedi cael effaith arwyddocaol ar bob agwedd ar ein cymdeithas ac mae'n parhau i wneud hynny. Mae'n ofynnol yn ôl y gyfraith eich bod yn paratoi cyfrifon ac mae'n glod sylweddol i ymrwymiad eich tîm cyfrifon eich bod wedi llwyddo i wneud hynny eleni yn wyneb yr heriau a achosir gan y pandemig hwn. Rydym yn eithriadol o ddiolchgar i broffesiynoldeb y tîm o ran y modd y gwnaethant ein cynorthwyo ni i gwblhau ein harchwiliad dan amgylchiadau mor anodd.
- 8 Nid yw'n syndod bod y pandemig wedi effeithio ar ein harchwiliad ac rydym yn crynhoi'r prif effeithiau yn **Arddangosyn 1**. Ac eithrio lle'r ydym yn gwneud argymhellion yn benodol, darperir y manylder yn **Arddangosyn 1** er gwybodaeth yn unig i'ch helpu chi i ddeall effaith pandemig COVID-19 ar broses archwilio eleni.

Arddangosyn 1 – effaith COVID-19 ar archwiliad eleni

Amserlen	Darparodd swyddogion y cyfrifon drafft ar ein cyfer ar 24 Mehefin fel a gynlluniwyd. Mae hyn yn cydymffurfio â therfynau amser rheoleiddiol. Rydym yn disgwyl i'ch adroddiad archwilio gael ei lofnodi erbyn diwedd mis Tachwedd 2021.
Llofnodion electronig	O ystyried y gofynion o ran cadw pellter cymdeithasol ar hyn o bryd, bydd yn anodd llofnodi ac ardystio'r cyfrifon ar ffurf copi caled eto eleni. Byddwn yn derbyn llofnodion electronig gennych.
Tystiolaeth archwilio	Oherwydd mesurau cadw pellter cymdeithasol, mae Archwilio Cymru a'r mwyafrif o staff yr Awdurdod yn gweithio o bell ar hyn o bryd. O ganlyniad, fe fabwysiadom ni ffyrdd o weithio o bell trwy: • cynnal cyfarfodydd Microsoft Teams wythnosol gyda swyddogion trwy gydol yr archwiliad i drafod cynnydd a materion a oedd yn dod i'r amlwg; a • defnyddio ein mynediad o bell i alluogi'r tîm archwilio i gael mynediad at system a chofnodion ariannol y Gronfa Bensiwn.

- 9 Byddwn yn adolygu'r hyn yr ydym wedi'i ddysgu ar gyfer ein proses archwilio o bandemig COVID-19, ac a oes arferion arloesol y gallem eu mabwysiadu yn y dyfodol i wella'r broses honno.

Barn archwilio arfaethedig

- 10 **Rydym yn bwriadu cyhoeddi barn ddiamod ar gyfrifon eleni** unwaith y byddwch wedi rhoi Llythyr Sylwadau inni yn seiliedig ar yr hyn a nodir yn **Atodiad 1**.
- 11 Rydym yn cyhoeddi barn archwilio 'amodol' lle mae gennym bryderon perthnasol ynghylch rhai agweddau ar eich cyfrifon; fel arall rydym yn cyhoeddi barn ddiamod.
- 12 Mae'r Llythyr Sylwadau'n cynnwys rhai cadarnhadau y mae'n ofynnol inni eu cael gennych chi dan safonau archwilio.
- 13 Caiff ein hadroddiad archwilio arfaethedig ei nodi yn **Atodiad 2**.

Materion arwyddocaol sy'n codi o'r archwiliad

Camddatganiadau nas cywirwyd

- 14 Nid oes unrhyw gamddatganiadau wedi'u canfod yn y cyfrifon, sy'n dal heb eu cywiro.

Camddatganiadau a gywirwyd

- 15 Roedd rhai hebgoriadau cyflwyno a mân wallau yn y datganiadau ariannol drafft sydd bellach wedi'u cywiro gan y rheolwyr.

Materion Arwyddocaol eraill sy'n Codi o'r Archwiliad

- 16 Yn ystod yr archwiliad, rydym yn ystyried nifer o faterion sy'n ymwneud â'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon ac yn rhoi gwybod ichi am unrhyw faterion arwyddocaol sy'n Codi. Nid oedd unrhyw faterion yn codi yn y meysydd hyn.

Atodiad 1

Llythyr Sylwadau Terfynol

Pennawd llythyr Cyngor Gwynedd

Archwilydd Cyffredinol Cymru

Swyddfa Archwilio Cymru

24 Heol y Gadeirlan

Caerdydd

CF11 9LJ

17 Tachwedd 2021

Sylwadau ynghylch datganiadau ariannol 2020-21

Darperir y llythyr hwn mewn cysylltiad â'ch archwiliad o ddatganiadau ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021 at ddiben mynegi barn ynglŷn â'u gwirionedd a thegwch a'u paratoi'n briodol.

Yr ydym ni yn cadarnhau hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred, ar ôl gwneud yr ymholiadau a oedd yn ddigonol yn ein tyb ni, y gallwn gyflwyno'r sylwadau canlynol i chi.

Sylwadau'r rheolwyr

Cyfrifoldebau

Yr ydym ni wedi cyflawni ein cyfrifoldebau am:

- Baratoi'r datganiadau ariannol yn unol â gofynion deddfwriaethol a'r Côt Ymarfer ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020-21; yn arbennig mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg yn unol â'r rhain.
- Dylunio, gweithredu, cynnal ac adolygu rheolaeth fewnol i atal a chanfod twyll a gwallau.

Gwybodaeth a ddarparwyd

Rydym wedi darparu'r canlynol ar eich cyfer:

- mynediad llawn at:
 - yr holl wybodaeth yr ydym yn ymwybodol ohoni sy'n berthnasol i baratoi'r datganiadau ariannol megis llyfrau cyfrifon a dogfennaeth ategol, cofnodion cyfarfodydd a materion eraill;
 - gwybodaeth ychwanegol yr ydych chi wedi gofyn amdani gennym ni at ddiben yr archwiliad; a

- mynediad digyfngiad at aelodau o staff y penderfynoch chi fod angen cael tystiolaeth archwilio ganddynt;
- canlyniadau ein hasesiad ni o'r risg y gallai'r datganiadau ariannol fod wedi'u camddatgan yn berthnasol o ganlyniad i dwyll;
- ein gwybodaeth ni am dwyll gwirioneddol neu dwyll tybiedig yr ydym ni'n ymwybodol ohono ac sy'n effeithio ar Gronfa Bensiwn Gwynedd ac sy'n cynnwys:
 - rheolwyr;
 - cyflogedigion sydd â rolau arwyddocaol mewn rheolaeth fewnol; neu
 - eraill lle gallai'r twyll gael effaith berthnasol ar y datganiadau ariannol;
- ein gwybodaeth ni am unrhyw honiadau o dwyll gwirioneddol, neu dwyll tybiedig, sy'n effeithio ar y datganiadau ariannol a gyflëwyd gan gyflogeion, cyn-gyflogeion, rheoleiddwyr neu eraill;
- ein gwybodaeth ni am bob achos hysbys o ddiffyg cydymffurfio gwirioneddol neu ddiffyg cydymffurfio tybiedig â deddfau a rheoliadau y dylid ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol;
- gwybodaeth am bwy yw'r holl bartïon cysylltiedig a'r holl berthnasoeedd â phartïon cysylltiedig a thrafodion yr ydym yn ymwybodol ohonynt.

Sylwadau am y datganiadau ariannol

Mae'r holl drafodion, asedau a rhwymedigaethau wedi cael eu cofnodi yn y cofnodion cyfrifyddu ac fe'u hadlewyrchir yn y datganiadau ariannol.

Mae'r dulliau, y data a'r tybiaethau arwyddocaol a ddefnyddir wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu, a'u datgeliadau cysylltiedig yn briodol i sicrhau cydnabyddiaeth, mesur neu ddatgeliad sy'n rhesymol yng nghyd-destun y fframwaith adrodd ariannol perthnasol.

Rhoddwyd cyfrif priodol am berthnasoeedd a thrafodion partïon cysylltiedig ac maent wedi cael eu datgelu'n briodol.

Lle cafwyd digwyddiadau ar ôl y dyddiad adrodd yr oedd yn ofynnol gwneud addasiad ar eu cyfer neu eu datgelu, mae'r holl addasiadau a datgeliadau hyn wedi cael eu gwneud.

Mae pob ymgyfreithiad a hawliad gwirioneddol neu bosibl hysbys y dylid ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol wedi cael eu datgelu wrth yr archwilydd a rhoddwyd cyfrif amdanynt ac maent wedi cael eu datgelu yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol.

Nid oes unrhyw gamddatganiadau perthnasol, gan gynnwys hepgoriadau, yn y datganiadau ariannol.

Sylwadau gan y Pwyllgor Pensiynau

Rydym yn cydnabod bod y sylwadau a wnaed gan y rheolwyr, uchod, wedi cael eu trafod gyda ni.

Rydym yn cydnabod ein cyfrifoldeb am baratoi datganiadau ariannol gwir a theg yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol. Cymeradwywyd y datganiadau ariannol gan Bwyllgor Pensiynau ar 17 Tachwedd 2021.

Yr ydym yn cadarnhau ein bod wedi cymryd pob cam y dylem fod wedi'i gymryd er mwyn ein gwneud ein hunain yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac er mwyn cadarnhau ei bod wedi cael ei chyfleu i chi. Rydym yn cadarnhau, hyd y gwyddom, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad ydych chi'n ymwybodol ohoni.

Llofnodwyd gan:

Llofnodwyd gan:

Dafydd L Edwards

Pennaeth Cyllid

17 Tachwedd 2021

Y Cyngorydd Peredur Jenkins

Cadeirydd Pwyllgor Pensiynau

17 Tachwedd 2021

Atodiad 2

Adroddiad Archwilio Arfaethedig

Adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru ar gyfer aelodau Cyngor Gwynedd sy'n gweithredu fel awdurdod gweinyddu ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd

Barn ar y datganiadau ariannol

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben yn 31 Mawrth 2021 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Mae datganiadau ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cynnwys cyfrif y gronfa, datganiad o'r asedau net a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiâu cyfrifyddu perthnasol. Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a'r safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd ac y'u haddaswyd gan God Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020-21.

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o drafodiadau ariannol y gronfa bensiwn ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021, ac o swm a threfniadaeth ei hasedau a'i rhwymedigaethau ar y dyddiad hwnnw ac eithrio'r rhwymedigaethau i dalu pensiynau a budd-daliadau ar ôl diwedd y flwyddyn;
- wedi eu paratoi'n briodol yn unol â gofynion deddfwriaethol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd ac y'u haddaswyd gan God Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020-21.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU (Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Cyrff y Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Mae disgrifiad pellach o'm cyfrifoldebau o dan y safonau hynny i'w weld yn yr adran o fy adroddiad ar gyfrifoldebau'r archwilydd wrth archwilio datganiadau ariannol. Rwyf yn annibynnol o'r cronfa bensiwn yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio a gefais yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barn.

Casgliadau sy'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod y defnydd o sail gyfrifyddu busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau y swyddog ariannol cyfrifol mewn cysylltiad â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol heblaw'r datganiadau ariannol a'm hadroddiad archwilydd arnynt. Mae'r Swyddog Ariannol Cyfrifol yn gyfrifol am yr wybodaeth arall a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, oni nodir fel arall yn glir yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o sicrwydd ynghylch hynny. Fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson yn berthnasol â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu ei bod yn ymddangos fel arall ei bod wedi ei chamddatgan yn berthnasol. Os byddaf yn nodi anghysondebau perthnasol o'r fath neu gamddatganiadau perthnasol amlwg, mae'n ofynnol imi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os byddaf, ar sail y gwaith a gyflawnais, yn dod i'r casgliad bod yr wybodaeth arall hon wedi ei chamddatgan yn berthnasol, mae'n ofynnol imi roi gwybod am y ffaith honno.

Nid oes gennyf unrhyw beth i adrodd amdano i'r perwyl hwn.

Barn ar faterion eraill

- mae'r wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r adroddiad blynyddol wedi ei baratoi yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013.

Yng ngoleuni gwybodaeth a dealltwriaeth y gronfa bensiwn a'i hamgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr adroddiad blyneddol.

Tudalen 11 o 15 - Adroddiad ar yr Archwiliad o'r Cyfrifon – Cidfa Bersiwn Gwynedd

- nad oes cofnodion cyfrifyddu digonol wedi eu cadw, neu ni dderbyniwyd ffurflenni cyfrifyddu digonol ar gyfer fy archwiliad oddi wrth y canghennau nad yw fy nhîm wedi ymweld â nhw;
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad.

Cyfrifoldebau

Cyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol mewn cysylltiad â'r datganiadau ariannol

Fel yr esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y datganiadau ariannol, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol, sy'n rhoi darlun gwir a theg, ac am ba bynnag reolaeth fewnol sy'n angenrheidiol ym marn y swyddog ariannol cyfrifol i allu paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny trwy dwyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, y swyddog ariannol cyfrifol sy'n gyfrifol am asesu gallu'r gronfa bensiwn i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel y bo'n briodol, faterion sy'n ymwneud â'r busnes gweithredol a defnyddio sail gyfrifyddu busnes gweithredol oni thybir bod hynny'n amhriodol.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd o ran archwilio'r datganiadau ariannol

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn i. Sicrwydd rhesymol yw lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (DU) yn canfod camddatganiad perthnasol bob amser pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau godi trwy dwyll neu wall a chânt eu hystyried yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, gellid disgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yw achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rwy'n cynllunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn cysylltiad ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

- holi'r rheolwyr, pennaeth archwilio mewnol y Cyngor a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol sy'n ymwneud â pholisïau a gweithdrefnau Cronfa Bensiwn Gwynedd mewn cysylltiad â:
 - nodi, gwerthuso a chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau ac a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o beidio â chydymffurfio;

- Yn ogystal â'r uchod, roedd fy ngweithdrefnau ar gyfer ymateb i risgiau a nodwyd yn cynnwys y canlynol:

- Rwyf hefyd wedi cyfleu cyfreithiau a rheoliadau perthnasol a nodwyd a risgiau o dwyll posibl i bob tîm archwilio, gan barhau i fod yn effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau trwy gydol yr archwiliad.

Tudalen 13 o 15 - Adroddiad ar yr Archwiliad o'r Cyfrifon – Clodfa Bensïwn Gwynedd

Tystysgrif cwblhau archwiliad

Tystiaf fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Cronfa Bensiwn yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol Cymru
19 Tachwedd 2021

24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ

Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500
Ffacs: 029 2032 0600
Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: info@audit.wales

Gwefan: www.audit.wales

We welcome correspondence and
telephone calls in Welsh and English.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a
galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

Eitem 7

CYFARFOD:	BWRDD PENSIWN
DYDDIAD:	6 RHAGFYR 2021
TEITL:	DIWEDDARIAD PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU
AWDUR:	DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI

1. Cyflwyniad

Mae'r cydweithio wedi bod yn mynd o nerth i nerth ers ei sefydlu yn 2017 ac erbyn diwedd Hydref 2021 mae 83% o gronfa Gwynedd wedi ei bwlio gyda Partneriaeth Pensiwn Cymru-56% drwy'r prif gronfeydd a 27% drwy'r buddsoddiadau goddefol.

Mae'r perfformiad hyd yn hyn wedi bod yn foddhaol iawn ac mae nifer o ddatblygiadau ar y gweill ac felly mae'r adroddiad yma'n diweddarau'r Pwyllgor.

2. Cronfeydd Ecwiti Byd-Eang

Sefydlwyd y cronfeydd yma yn Chwefror 2019 a gellir gweld eu perfformiad hyd at 30 Medi 2021 isod.

Cronfa Twf Byd-Eang

Mae hwn yn gronfa Fyd-eang sydd yn cynnwys tri rheolwr sylfaenol (Baillie Gifford, Veritas a Pzena) gyda Link fel y rheolwr buddsoddi.

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Perfformiad	0.8	27.1	16.8
Meincnod	1.4	22.2	14.9
Gwarged enillion	-0.6	4.9	1.9

Bu i'r Gronfa berfformio'n sylweddol uwch na'r meincnod yn gyson gyda pherfformiad cryf ers y cychwyn gan Baillie Gifford yn bennaf. Mae Baillie Gifford yn buddsoddi mewn cwmnïau lle maent o'r farn eu bod yn cael mantais gystadleuol gynaliadwy yn eu diwydiannau ac a fydd yn tyfu enillion ynghynt na chyfartaledd y farchnad. Mae Pzena wedi bod yn tanberfformio yn hanesyddol ond wedi elwa yn ddiweddar gyda stociau gwerth yn perfformio'n well.

Ceir perfformiad yn is na'r meincnod yn y chwarter olaf gyda pryderon am adfywiad yr economi ond roedd hyn i ddisgwyl ar ôl cael perfformiad mor gryf yn ddiweddar. Perfformiodd Baillie Gifford a Pzena yn is na'r meincnod oherwydd rhai stociau penodol, ond perfformiodd Veritas yn well na'r meincnod gyda'r amodau yn ffafriol iddyn nhw.

Cronfa Cyfleoedd Byd-Eang

Mae hwn yn gronfa Fyd-eang a Rhanbarthol sydd yn cynnwys saith rheolwr sylfaenol (Morgan Stanley, Numeric, Sanders, Jacobs Levy, SW Mitchell, NWQ ac Oaktree) gyda Russell Investments fel y rheolwr buddsoddi. Mae'r perfformiad wedi bod fel a ganlyn hyd at 30 Medi 2021:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Perfformiad	0.5	24.3	15.6
Meincnod	1.4	22.2	14.5
Gwarged enillion	-0.9	2.1	1.1

Mae'r gronfa yma wedi ei selio ar ddull cyfunol gyda nifer o steiliau gwahanol (megis gwerth a thwf) sydd yng nghyd-fynd gyda'i gilydd. Mae'r Gronfa wedi perfformio yn dda ers y cychwyn ond wedi gorffen tu ôl i'r meincnod i'r chwarter i 30ain Medi 2021. Yn y cyfnod cafwyd perfformiad cryf gan stociau safon, momentwm a twf, ond bod anwaldrwydd yn y marchnadoedd datblygol a stociau gwerth a wnaeth arwain i'r gronfa tanberfformio yn gyffredinol.

3. Cronfeydd Incwm Sefydlog

Lansiodd y Bartneriaeth bum is- gronfa incwm sefydlog yng Ngorffennaf a Medi 2020 ac mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi buddsoddi mewn dau ohonynt: Cronfa Gredyd Aml-ased a Chronfa Enillion Bond Absoliwt.

Cronfa Gredyd Aml- ased

Trosglwyddwyd ein hecwiti byd-eang o Fidelity i'r gronfa yma yng Ngorffennaf 2020. Mae gan y gronfa bum rheolwr buddsoddi sylfaenol (ICG, Man GLG, BlueBay, Barings a Voya) gyda Russell Investments fel y rheolwr buddsoddi. Mae'r perfformiad wedi bod fel a ganlyn hyd at 30 Medi 2021:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Perfformiad	0.1	8.4	7.3
Meincnod	1.0	4.1	4.1
Gwarged enillion	-0.9	4.3	3.2

Mae'r gronfa wedi perfformio yn gryf iawn dros y tymor canolig ond wedi tanberfformio yn y chwarter diwethaf. Yn y chwarter roedd pryderon ynglŷn â chwyddiant gyda'r amrywiolyn 'Delta' ac ansefydlogrwydd gwleidyddol (e.e. Tsieina yn tynhau mewn rhai sectorau ac etholiadau'r Almaen) a wnaeth arwain at gynnyrch uchel i ymledu dros y cyfnod. Perfformiodd Barings a BlueBay yn dda dros y cyfnod gyda buddsoddiadau cynnyrch uchel yn y maes diwydiannol. Roedd perfformiad o dan y meincnod gan rhai o'r rheolwyr eraill oherwydd ansicrwydd gyda marchnadoedd datblygol a buddsoddiadau incwm sefydlog.

Cronfa Enillion Bond Absoliwt

Trosglwyddwyd ein bondiau o Insight i'r gronfa yma ym Medi 2020. Mae gan y gronfa bedwar rheolwr buddsoddi sylfaenol (Wellington, Putnam, Aegon ac Insight) a Russell Investments yw'r rheolwr buddsoddi. Mae'r perfformiad wedi bod fel a ganlyn hyd at 30 Medi 2021:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Perfformiad	0.2	2.2	2.3
Meincnod	0.5	2.1	2.1
Gwarged enillion	-0.3	0.1	0.2

Mae'r Gronfa yma wedi perfformio'n safonol ers cychwyn ac yn agos iawn i'r meincnod. Cafwyd momentwm positif ar ddechrau'r cyfnod, ond cafodd hyn ei wrthdroi ym mis Medi. Roedd pryderon yn y cyfnod am chwyddiant gan orfodi banciau mawr i weithredu'n amddiffynol. Roedd amlygiad y gronfa i fondiau hir- ddyddiedig ynghyd â'r amlygiad i ddyled marchnadoedd datblygol yn achosi i'r gronfa tanberfformio. Perfformiodd asedau gyda chefnogaeth gwarantau Ewropeaidd yn dda dros y cyfnod, yn cyfrannu'n bositif i berfformiad y gronfa.

4. Datblygiadau

4.1 Marchnadoedd Datblygol

Mae cronfa Gwynedd wedi symud ei chyfran Marchnadoedd Datblygol o gwmni Fidelity i'r gronfa PPC ar 20fed Hydref 2021.

Y rheolwyr o fewn y gronfa newydd yw: Artisan, Bin Yuan, Barrow Hanley, Axiom, Numeric ac Oaktree, gyda Bin Yuan yn arbenigwr Tsieina.

4.2 Marchnadoedd Preifat

Mae grŵp wedi ei sefydlu yn edrych ar yr opsiynau o gyfuno asedau i'r categori yma sydd yn cael ei gynorthwyo gan Hymans Robertson. Mae asesiad o ofynion pob cronfa wedi cael ei wneud gyda thrafodaeth barhaus i benderfynu ar y strwythur a mecanwaith priodol i fuddsoddi ynddo.

Credyd Preifat ac is adeiladwaith yw dau o'r prif feysydd ffocws gydag eiddo byd-eang hefyd yn cael ei ystyried.

Mae lansio buddsoddiadau marchnadoedd preifat yn fwy cymhleth na lansio buddsoddiadau ecwiti rhestredig ac ni ellir defnyddio Cynllun Cytundebol Awdurdodedig (ACS) sydd yn dal asedau cyfredol ecwiti ac incwm sefydlog PPC, ac felly mae angen strwythur cyfreithiol arall.

Yng Ngorffennaf 2021, cymeradwyodd y Cydbwyllgor apwyntio cynghorydd chwilio arbenigol, Bfinance a fydd yn cynorthwyo'r PPC ac awdurdodau cyfansoddol i chwilio a dewis rheolwyr buddsoddi addas i reoli'r dyraniad marchnadoedd preifat. Mae amserlen ddiwygiedig ar gyfer lansio ac ymrwymadau tebygol i'r Credyd Preifat ac Isadeiledd yn cael ei ddatblygu gyda PPC gyda'r bwriad o lansio'r dosbarthiadau asedau yma yn ystod 2022.

4.3 Cynrychiolydd Aelodau ar y Cydbwyllgor Llywodraethu

Yn ei gyfarfod 24ain Mawrth 2021 bu'r Cydbwyllgor yn ystyried adroddiad ar Gynrychiolydd Aelodau'r Cynllun, a oedd yn manylu ar y broses benodi a argymhellir a'r fanyleb person a baratowyd gan y Gweithgor Swyddogion.

O ran y broses benodi, argymhellodd yr adroddiad y dylai pob Bwrdd Pensiwn lleol enwebu un cynrychiolydd aelodau'r cynllun a fyddai'n cyflwyno mynegiant o ddiddordeb yn nodi ei rinweddau penodol yn erbyn y fanyleb person. Byddai'r broses benodi yn cael ei chynnal gan is-grŵp Cydbwyllgor Llywodraethu a fyddai'n cyflwyno argymhelliad o ran penodi i'w gymeradwyo gan y Cydbwyllgor Llywodraethu.

O ran y broses benodi cytunwyd dylai'r penodiad fod yn ddwy flynedd a dylai'r penodiad gynnwys dirprwy gynrychiolydd o Fwrdd Pensiwn gwahanol i Gynrychiolydd Aelod y Cynllun.

Mae'r broses angen newid i'r Cytundeb Rhyng-Awdurdod sydd angen cymeradwyaeth Cyngor llawn gan bob awdurdod cyfansoddol. Mae'r newidiadau i'r CRhA wedi ei gytuno gan Gyngor llawn yng Ngwynedd ar 7fed Hydref 2021.

4.4 Dychweliad Blynyddol PPC 2020/21

Nid yw Partneriaeth Pensiwn Cymru angen yn gyfreithiol cwblhau set lawn o gyfrifon ac adroddiad blynyddol yn yr un ffordd â'r Gronfa Bensiwn, y gofyniad ydi bod cyfrifon yn cael eu paratoi ar ffurf dychweliad blynyddol. Roedd costau'r bartneriaeth yn £706,000 ar gyfer 2020/21.

Mae'r adroddiad blynyddol a pholisïau a dogfennau PPC ar gael ar wefan Partneriaeth Pensiwn Cymru: www.partneriaethpensiwncymru.org

5. Argymhelliad

Gofynnir i'r Bwrdd nodi'r wybodaeth.

Eitem 8

CYFARFOD:	BWRDD PENSIWN
DYDDIAD:	6 RHAGFYR 2021
TEITL:	PERFFORMIAD BUDDSODDI'R GRONFA BENSIWN HYD AT 30 MEDI 2021
PWRPAS:	I HYSBYSU AELODAU'R BWRDD O BERFFORMIAD BUDDSODDIADAU'R GRONFA BENSIWN
ARGYMHELLIAD:	NODI'R WYBODAETH
AWDUR:	DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI

1. Cyflwyniad

Mae perfformiad buddsoddi'r rheolwyr asedau unigol yn cael ei fonitro gan y Panel Buddsoddi yn chwarterol. Mae'r rheolwyr asedau yn cael gwahoddiad i gyflwyno i'r Panel yn eu tro.

Tra bod monitro chwarterol a blynyddol yn cymryd lle, dylid nodi mai dychweliadau'r gronfa bensiwn dros y tymor hir yw'r nod, ac mae'n anochel bydd ychydig o amrywiadau o flwyddyn i flwyddyn, a pherfformiad yn fwy anwedol o chwarter i chwarter. Yn gyffredinol, mae perfformiad rheolwyr asedau unigol yn cael eu hasesu dros 3 blynedd.

2. Perfformiad Buddsoddiadau'r Gronfa Bensiwn hyd at 30ain Medi 2021

Ar 30ain Medi 2021, roedd gwerth marchnad y Gronfa Bensiwn yn £2,709 miliwn gyda'r perfformiad yn erbyn y meincnod wedi ei nodi isod:

	3 Mis %	1 Blwyddyn %
Cronfa	1.7	21.4
Meincnod	1.8	18.5
Perfformiad Cymharol	-0.1	+2.9

Yn dilyn yr ansicrwydd a oedd yn y marchnadoedd byd-eang yn dechrau 2020, cafwyd cyfnod hir o adferiad yn y flwyddyn gyda'r Gronfa yn perfformio'n dda, hynny yn bennaf o ddychweliadau ein buddsoddiadau ecwiti ac amgen.

Ers hynny, mae'r dychweliadau wedi bod yn is ac hynny oherwydd pryderon ynglŷn ac adfywiad y farchnad, chwyddiant uchel a pherfformiad marchnadoedd Tsieina.

Perfformiad Rheolwyr Buddsoddi Ecwiti

Mae'r tabl isod yn crynhoi perfformiad y Rheolwyr Buddsoddi ecwiti unigol ar 30ain Medi 2021:

	Gwerth marchnad 30/09/21 £m	Perfformiad 3 Mis %	Perfformiad 1 Blwyddyn %
Black Rock Aquila Life UK Equity Meincnod	228.6	2.2 2.2	28.0 27.9
Perfformiad Cymharol		+0.0	+0.1
Black Rock ACS Low Carbon Meincnod	332.3	3.9 3.8	24.6 24.1
Perfformiad Cymharol		+0.1	+0.5
Black Rock Aquila Life Global Dev Meincnod	184.5	1.6 1.5	34.2 33.6
Perfformiad Cymharol		+0.1	+0.6
Fidelity Emerging Market Equity Meincnod	64.9	-7.3 -5.9	14.0 13.1
Perfformiad Cymharol		-1.4	+0.9
Cronfa PPC Global Growth Meincnod	446.5	0.8 1.4	27.1 22.2
Perfformiad Cymharol		-0.6	+4.9
Cronfa PPC Global Opportunities Meincnod	437.9	0.5 1.4	24.3 22.2
Perfformiad Cymharol		-0.9	+2.1

Yn ystod y flwyddyn, bu dychweliadau positif iawn ar fuddsoddiadau ecwiti gyda'r marchnadoedd yn bownsio'n ôl ar ôl cwymp y pandemig yn Mawrth 2020. Cafwyd perfformiad cryf iawn gan gronfeydd Partneriaeth Pensiwn Cymru wrth i stociau gwerth berfformio'n dda ac i'r dull cyfunol weithio'n dda.

Yn ddiweddar mae'r perfformiad wedi bod yn is wrth i farchnadoedd Tsieina ddioddef oherwydd gor ddibyniaeth ar stociau technolegol a pryderon am adfywiad yr economi.

Perfformiad Rheolwyr Incwm Sefydlog

	Gwerth Marchnad 30/09/21 £m	Perfformiad 3 Mis %	Perfformiad 1 blwyddyn %
Cronfa PPC Multi Asset Credit Meincnod	205.8	0.1 1.0	8.4 4.1
Perfformiad Cymharol		-0.9	+4.3
Cronfa PPC Absolute Return Bond Meincnod	331.7	0.2 0.5	2.2 2.1
Perfformiad Cymharol		-0.3	+0.1

Mae'r cronfeydd incwm sefydlog a lansiwyd flwyddyn diwethaf wedi perfformio yn dda gyda amgylchiadau'r farchnad wedi bod yn ffafriol. Mae'r chwarter diweddaraf wedi bod yn fwy heriol gyda pryderon yn parhau am chwyddiant uchel.

Perfformiad Rheolwyr Buddsoddi Eiddo

Mae'r tabl isod yn crynhoi perfformiad y Rheolwyr Asedau Eiddo unigol:

	Gwerth Marchnad 30/09/21 £m	Perfformiad 3 Mis %	Perfformiad 1 Blwyddyn %
UBS	66.7	3.7	14.9
Lothbury Property Trust	66.2	2.6	9.7
Black Rock Property Fund	57.5	3.7	11.5
Threadneedle Property Fund	34.7	4.4	12.6
Threadneedle Property Unit Trust		4.7	13.5
Meincnod		4.5	13.2

Mae'r flwyddyn wedi bod yn heriol gydag ansicrwydd mewn rhai sectorau megis swyddfeydd a manwerthu. Mae manwerthu yn dechrau sefydlogi ond mae'n ansicr beth fydd dyfodol swyddfeydd ar hyn o bryd. Mae twf wedi parhau ym meysydd diwydiannol a logisteg wrth i'r newid ddod o e- fasnach a'i effaith ar y gadwyn gyflenwi.

Mae'r rheolwyr eiddo wedi ennill clod yn y maes buddsoddi cyfrifol gyda'i safleoedd GRESB (Global Real Estate Sustainability Benchmark) Mae UBS yn safle rhif 1, Lothbury rhif 4, Black Rock yn rhif 7 a Threadneedle yn safle rhif 32, a hyn allan o 102 o reolwyr buddsoddi.

Grŵp Partners

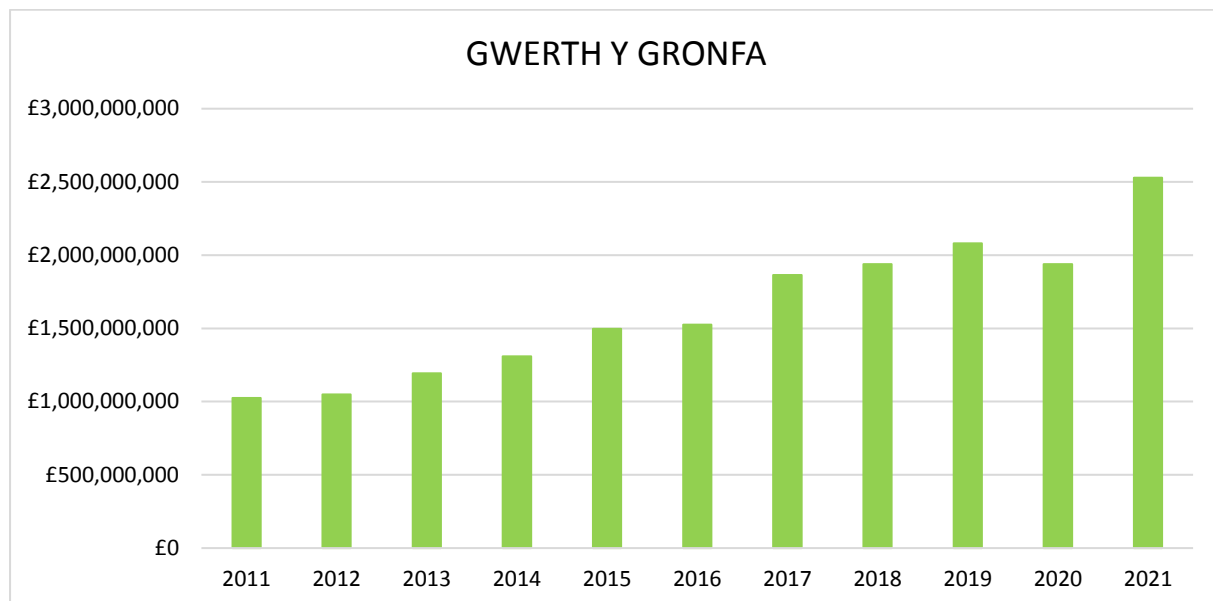
Mae Grŵp Partners yn gyfrifol am reoli buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd y Gronfa.

	Gwerth Marchnad 30/06/21 £m
Partners Ecwiti Preifat	175.3
Partners Isadeiledd	50.8
Cyfanswm	226.1

Mae monitro perfformiad buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn dipyn anoddach nag asedau traddodiadol, megis bondiau wedi'i dyfynnu ac ecwiti. Mae gan gronfeydd ecwiti preifat hyd bywyd penodedig o tua 10-15 mlynedd. Dim ond pan mae asedau unigol yn cael eu gwerthu gellir cadarnhau gwir elw/ dychweliadau, ac felly ni ellir asesu gwir berfformiad nes mae'r gronfa wedi cau. Mae rhaglen y Gronfa ar gyfer buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn cael ei hadolygu yn flynyddol gan ein hymgynghorwyr, Hymans Robertson.

3. Perfformiad hanesyddol y Gronfa Bensiwn

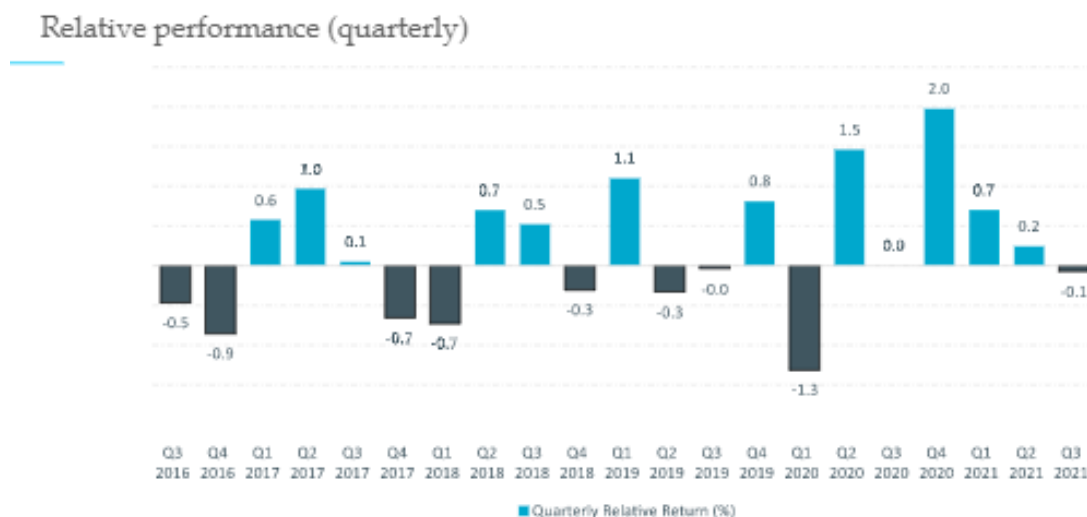
Gweler gwerth marchnad Cronfa Bensiwn Gwynedd dros y 10 mlynedd diwethaf yn y graff isod:

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd mewn sefyllfa gymharol iach gyda gwerth y gronfa wedi cynyddu yn raddol ers peth amser bellach oni bai am y cwymp ar 31ain Mawrth 2020 oherwydd effaith y pandemig. Mae perfformiad buddsoddiadau'r gronfa wedi bod uwchben y meincnod ym mhob un o'r cyfnodau a fesurir, fel y gwelir yn y tabl isod:

	1 Blwyddyn %	3 Mlynedd % y.f.	5 Mlynedd % y.f.
Cronfa	21.4	8.5	9.5
Meincnod	18.5	7.6	9.5
Perfformiad Cymharol	+2.9	+0.9	+0.0

Mae'r siart isod yn dangos perfformiad chwarterol y gronfa dros y 5 mlynedd diwethaf.

Cydnabyddir yn gyffredinol bod perfformiad dros gyfnod hirach o amser yn fynegai mwy dilys na blwyddyn unigol oherwydd gall strategaethau a gynllunnir ar gyfer perfformiad da yn y tymor hir ddioddef colledion tymor byr o bryd i'w gilydd.

4. Argymhelliad

Gofynnir i'r Bwrdd nodi'r wybodaeth.